

^KÜRD xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır H.Əliyev

DİPLOMAT

www.Diplomata-kurdi.com

№ 10 (209) 18 - 24 Mart, Adar, sal 2013
Ji meha şûbatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û siyasî

Qiyməti: 40 qəpik
Həjaye:

XALQIMIZI NOVRUZ BAYRAMI MÜNASİBƏTİLƏ TƏBRİK EDİRİK!

Səh. 2

Prezident İlham Əliyev "Twitter"də
Azərbaycan xalqını təbrik edib

Səh. 6

Peyman Serokê Herêma Kurdistanê
ya ji bo 25 mîn salvegera
kîmyabarankirina Helebçe

Səh. 7

Nêçîrvan Barzanî
Helebçe dike parêzgeh

Səh. 4

AKP Öcalanın, CHP
Bəşərin yanına gedir

Səh. 7

Kişinak şîret
li Ocalan kirin

Səh.7

Demîrtaş: Bersivên Qendîl
û Ewrûpa gihît destê me

Səh.8

HELEPÇE TU
CAR JI BÎR NAÇE

HƏLƏPÇƏ FACIƏSİ HEC
ZAMAN UNUDULMAYACAQ

Səh. 9

Katliamcılar lanetleniyor

Səh. 12

Qendîl û Ewropa bersiva Ocalan dan

Səh. 7

Bakıdan Türkiyəyə sərt ittiham

Səh. 4

Kurdên li derveyî BDPê ji bo çareseriyê
4 xalên hevpar pêşniyar dikin

Səh. 10

Halepçe'de katledilenler anıldı

Səh. 13

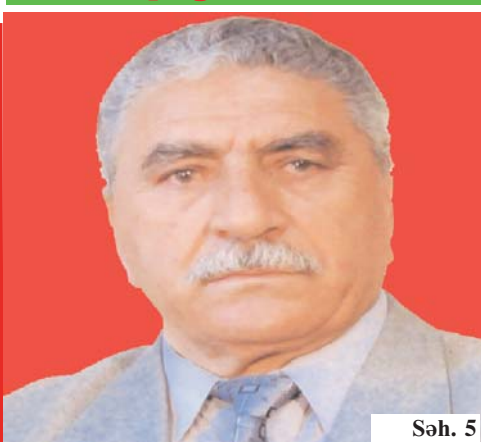
Səh. 12

Özcaner: Kürdlerin Milli
Talepleri kabul edilmeli

Səh. 11

Newroz cejna dîrokîye

Səh. 5

Ax, Helepçe!

Səh. 14

25 лет со дня смертельной
атаки на Халабджу

Prezident İlham Əliyev "Twitter"də Azərbaycan xalqını təbrik edib

Dövlət başçısı Novruzun gəlişi münasibətilə soydaşlarımıza xoş arzularını çatdırıb

Prezident İlham Əliyev "Twitter" sosial şəbəkəsində

ki rəsmi mikrobloqunda Azərbaycan xalqını Novruz bayramı münasibətilə təbrik edib.

Dövlət başçısı bahar bayramı kimi dəyərləndirilən Novruzun gəlişi münasibətilə soydaşlarımıza xoş arzularını çatdırıb: "Sizi Novruz bayramı

münasibətilə ürkədən təbrik edir, hər birinizə cansağlığı, səadət və gələcək işlərinizdə yeni-yeni uğurlar arzulayıram. Azərbaycançılıq məfkurəsi ətrafında milli həmrəylik duyğusu ilə sıx birləşən və ölkəmizin hüdu- larından kənarda bayramı bizimlə birgə qarşılayan soydaşlarımıza salamlarımı yetirirəm.

Qoy, bu bayram hər ailəyə bol ruzi-bərəkət və xoş ovqat gətirsin!".

Ölkələrimiz arasında güclü siyasi əlaqələrin mövcud olduğunu vurğulayan dövlətimizin başçısı Azərbaycan ilə Rumıniya arasında ikitərəfli dostluq və strateji tərəfdaşlıq əlaqələrinin bütün sahələrdə bundan sonra da genişləncəyinə əminliyini ifadə etdi.

Münasibətlərimizin daha da möhkəmləndirilməsində parlamentlərarası əməkdaşlığın əhəmiyyətini vurğulayan Prezident İlham Əliyev ölkələrimizin beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində bir-birinə dəstək vermələrinin önəmini qeyd etdi. Azərbaycan xalqının rumın xalqına böyük hörmətlə yanaşdığını deyən dövlət başçısı müxtəlif məsələlərlə bağlı Rumıniyanın ölkəmizə göstərdiyi dəstəyə görə təşəkkür etdi. Prezident İlham Əliyev Rumıniya Deputatlar Palatasının sədri Valeriu Zqoneanın Azərbaycana səfərinin uğurlu olacağına əminliyini bildirdi.

Rumıniya Deputatlar palatasının sədri Valeriu Zqonea ölkələrimiz arasında strateji tərəfdaşlıq haqqında sənəd imzalandıqdan sonra dostluq əlaqələrimizin çox yaxşı

İlham Əliyev Rumıniya Deputatlar Palatası sədrinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir

səviyyədə olduğunu vurğuladı. Görüşdə Azərbaycan ilə Rumıniya arasında Rumıniya arasında enerji sahəsində siyasi, iqtisadi, mədəni və digər əməkdaşlıq, investisiya qoyuluşu,

sahələrdə əlaqələrin inkişafının razılıq doğurduğunu deyən qonaq bu əlaqələrin genişləndirilməsində parlamentlərarası əməkdaşlığın əhəmiyyətini qeyd etdi.

Avropa strukturları və eləcə də beynəlxalq regional təşkilatlar çərçivəsində əməkdaşlıqla bağlı məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Prezident İlham Əliyev İSESCO-nun baş direktoru Əbdüləziz bin Osman əl-Tüveycrini qəbul etmişdir

İSESCO-nun baş direktoru Əbdüləziz bin Osman əl-Tüveycri "Terrorçuluğun qarşısının alınmasında əməkdaşlığın gücləndirilməsi" mövzusunda Beynəlxalq konfransın Bakıda yüksək səviyyədə təşkil olunmasına verdiyi dəstəyə görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını ifadə etdi. Konfransda 50 ölkəni və 20 beynəlxalq təşkilatı təmsil edən nümayəndələrin iştirakının önəmini vurğulayan Əbdüləziz bin Osman əl-Tüveycri Azərbaycanın bu cür beynəlxalq tədbirlər keçirməkdə yaxşı təcrübəsi olduğunu məmnunluqla qeyd etdi.

Dövlət başçısı "Terrorçuluğun qarşısının alınmasında əməkdaşlığın gücləndirilməsi"

mövzusunda Bakıda təşkil edilən Beynəlxalq konfransa olan böyük marağı yüksək əminliyini bildirdi. Görüşdə

qiymətləndirdi.

Prezident İlham Əliyev konfransda müzakirə olunacaq məsələlərin terrorçuluğun qarşısının alınması istiqamətində

birgə səylərin daha da artırılması işinə xidmət edəcəyinə əminliyini bildirdi. Görüşdə

Azərbaycan ilə İSESCO arasında əməkdaşlığın gələcəkdə daha da genişləndirilməsi ilə bağlı məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Görüşdə Azərbaycan ilə yüksək qiymətləndirildi. Böyük Britaniya arasında Görüşdə, həmçinin Azərbaycan ikitərəfli münasibətlərin müxtəlif ilə Avropa İttifaqı arasında

Prezident İlham Əliyev Böyük Britaniyanın Xarici və İttifaq məsələləri üzrə Ofisi katibinin daimi müavini və diplomatik xidmətin rəhbəri Saymon Freyzerin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etmişdir

sahələrdə inkişafından məmnunluq ifadə olundu, enerji sahəsində əməkdaşlığın önəmi qeyd olundu, bp-nin Azərbaycandakı uzunmüddətli uğurlu fəaliyyəti vurğulanaraq, neft-qaz sənayesində yaradılan şəffaflıq

əlaqələrin inkişaf perspektivləri, ölkələrimizin Avratlantik strukturlarda təhlükəsizlik sahəsində səmərəli əməkdaşlığı və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

İlham Əliyev Beynəlxalq konfransın iştirakçılarını qəbul etmişdir

Ölkələrimizin müvafiq qurumları arasında əməkdaşlığın önəmini qeyd edən Prezident İlham Əliyev Azərbaycanda "Mülki müdafiə və əhalinin fəlakət riskinin qarşısının alınmasına hazırlanması" mövzusunda keçirilən konfrans bu əlaqələrin mühüm göstəricilərindən biri kimi qiymətləndirdi. Dövlətimizin başçısı ölkələrimizdə fəvqəladə hallarla məşğul olan müvafiq qurumların bir-birinə qarşılıqlı dəstək vermələrinin vacibliyini vurğuladı. Fəvqəladə Hallar nazirliklərinin təhlükələrin, fəlakətlərin qarşısını alınması və onların nəticələrinin aradan qaldırılması baxımından çox mühüm vəzifəni yerinə yetirdiyini qeyd edən Prezident İlham Əliyev əhalini mümkün risklərin qarşısının alınmasına hazırlamağın hər bir cəmiyyət üçün mühüm amil olduğunu dedi.

Ölkəmizdə son bir neçə ildə

baş vermiş təbii fəlakətlərə, daşqınlara və zəlzələlərə toxunan dövlətimizin başçısı qeyd etdi ki, daşqınlar zamanı 10 minlərlə insan evsiz-eşiksiz qaldı, 100 min hektardan çox ərazi sel suları altında qaldı. Fəvqəladə Hallar Nazirliyinin peşəkar fəaliyyəti sayəsində həmin hadisələr zamanı sakinlər fəlakət zonasından köçürüldü, operativ şəkildə müvəqqəti yaşayış məntəqələri salındı və orada səhiyyə, iaşə və digər xidmətlər təşkil olundu. Ən başlıcası isə insan tələfatına yol verilmədi. Azərbaycanın şimal bölgələrində baş vermiş zəlzələ zamanı 3 mindən çox evin, çoxlu sayda məktəbi və digər obyektlərin dağıldığını deyən dövlətimizin başçısı fəlakətdən dərhal sonra zəlzələ zonasında genişmiqyaslı tikinti işlərinə başlandığını və dağılmış bütün evlərin, sosial obyektlərin dövlət vəsaiti hesabına tikildiyini, bu

prosesin davam etdirildiyini vurğuladı.

Təbii fəlakətlər zamanı ölkə-

lərin müvafiq qurumlarının əlaqəli şəkildə işləmələrinin vacibliyini vurğulayan Prezident İlham Əliyev bu cür hadisələr zamanı Fəvqəladə Hallar nazirliklərinin birgə fəaliyyət göstərmələrinin önəmini xüsusi qeyd etdi.

Ölkəmizdə Fəvqəladə Hallar

Nazirliyi yaradılarkən qarşıya qoyulan məqsədin həm Azərbaycanda baş verən fəlakətlərin aradan qaldırılması, həm də qonşu və dost ölkələrə yardım göstərilməsindən ibarət olduğunu vurğulayan dövlətimizin başçısı son illər bir sıra ölkə-

daha yaxından tanış olması baxımından əhəmiyyətini də qeyd etdi. Azərbaycan hökumətinin dəvəti ilə ölkəmizə səfər etmələrindən məmnunluğunu ifadə edən Beynəlxalq Mülki Müdafiə Təşkilatının baş katibi Navaf əl-Sleybi yüksək qonaqpərvərliyə görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirdi. O, ölkəmizdə gedən sürətli inkişaf proseslərinin şahidi olduqlarını dedi. Prezident İlham Əliyevin dəstəyi ilə Fəvqəladə Hallar Nazirliyinin ən yaxşı modellərindən birinin Azərbaycanda yaradıldığını vurğulayan Navaf əl-Sleybi bu təcrübədən istifadə etməyin önəmini diqqətə çatdırdı. Azərbaycanın Beynəlxalq Mülki Müdafiə Təşkilatı ilə fəal əməkdaşlıq etdiyini deyən qonaq Qəbələdə yüksək səviyyədə təşkil olunmuş konfrans əməkdaşlığın perspektivlərini müzakirə etmək baxımından yaxşı fürsət yaratdığını dedi.

Sonda Navaf əl-Sleybi dövlətimizin başçısına Beynəlxalq Mülki Müdafiə Təşkilatının xatirə hədiyyəsini təqdim etdi.

Suriyada daxili münaqişənin başlanmasından 2 il ötür. Ölkədə Suriyada vətəndaş qarşudürması 2011-ci il martın 15-də Dəraa şəhərində divarlara Bəşər Əsəd rejimi əleyhinə şüarlar yazan 15 nəfərin həbsi ilə başlayıb. Buna qarşı martın 15-ni "etiraz günü" elan edən müxalif qüvvələr küçəyə çıxaraq davamlı aksiyalara başlayıb.

Vətəndaş müharibəsinin əsas baskarı Beynəlxalq təşkilatların hesabatlarına görə, daxili qarşudürmanın, vətəndaş müharibəsinin davam etdiyi 2 il ərzində Suriyada ən azı 70 min nəfər həlak olub, 1,1 milyondan artıq insan ölkəni tərk edərək qonşu Livan, İraq, Türkiyə, İordaniya və digər ölkələrə sığınıb. Silahlı münaqişə nəticəsində ölkədə təxminən 3 milyon binanın dağıldığı bildirilir.

Politoloq Zərdüşt Əlizadə hesab edir ki, Suriyadakı vətəndaş müharibəsinin əsas baskarı ölkənin diktator rejimidir, Əsəd ailəsidir:

"Əvvəl ata Əsəd, daha sonra oğul Əsəd ölkədə diktator rejimi qurublar, ölkəni anti-demokratik üsullarla idarə edirlər, insanların əsas hüquq və azadlıqlarını boğurlar. Vəziyyətdən çıxış üçün iki yol var idi. Onlardan birincisi dinc, siyasi mübarizə yolu idi. Hansısa böyük qarşudürmalardan sonra Bəşər Əsəd birinci yolu seçməyə başladı. O bildirdi ki, demokratik parlament seçkiləri keçirməyə hazırdır. Amma artıq müxalifət silaha əl atmışdı və danışıqlardan imtina etdi. Qərb də tələb qoydu ki, Bəşər Əsəd getməlidir. Bu isə beynəlxalq hüquq pozuntusudur. Çünki hər hansı bir ölkənin daxili məsələsi onun xalqının rəyi ilə müəyyənəlsin, hakimiyyət dəyişikliyi xarici ölkələrin prezidentləri, baş nazirlərin istəyi ilə olmur".

Bəşər Əsəd niyə geri çəkilmir?

"Ərəb baharı"nın baş verdiyi ilk ölkələrdən olan Liviya diktatoru Müəmmər Qəzzafinin taleyini barədə yenidən danışmağa ehtiyac yoxdur. Üsyançılar onun "xahiş edirəm, məni öldürməyin" çağırışlarına da məhəl qoymadılar, onun 42 illik diktator olmasına əhəmiyyət vermədilər. İnqilabın baş verdiyi digər ölkə olan Misirin prezidenti Hüsnü Mübarək heç müqavimət göstərməmişdi, amma onu da "sağ ol" deyərək yola salmadılar, həbsə

Yanılan Qərb və çəkisini artıran kürd amili

atdılar. Z. Əlizadə də hesab edir ki, B. Əsədin sonadək vuruşmaq istəyinin səbəbi də məhz ərəb diktatorların yaşadıklarıdır:

"Bəşər Əsəd Qəzzafinin, Mübarəkin başına gələnlərdən sonra nəticə çıxardı ki, əgər o, geri çəkilsə, özünü də, ailəsini də məhv edər, didərgin sala, mühakimə edə bilirlər".

Qərb yanıldımı?

Liviya lideri Qəzzafi müqavimət göstərsə də, Qərbin irimiqyaslı hücumları nəticəsində uzunmüddətli duruş gətirə

bilmədi. Misir və Tunis rejimləri isə heç müqavimət göstərmədilər. Liviyadan fərqli olaraq Suriyaya açıq şəkildə xarici hərbi müdaxilə olmasa da, Qərb müxalifətə göstərdiyi yardımlarla Dəməşq rejimini devirəcəyinə ümid edirdi.

Z.Əlizadə də bu qənaətdədir ki, Qərb bu məsələdə yanıldı:

"Qərb elə hesab edirdi ki, Əsəd rejimini asanlıqla devirəcək. Amma prosesin gedışı göstərdi ki, bu rejimin Suriya xalqının içərisində möhkəm dayaqları var. Məmur kütləsi, təhlükəsizlik orqanları, ordu, dini və milli azlıqlar rejimin tərəfdarlarıdır. Sünnilərin bir hissəsi də ifrat dinçilərin hakimiyyətə gəlməsini istəmir. Təxminən bir illik dəstəkdən sonra Qərb də gördü ki, onun dəstəklədiyi silahlı qüvvələrin bir çoxu vəhhabilərdir, "Əl-

Qaidə" və digər terrorçu təşkilatların üzvləridir. Amma yenə də onlara siyasi dəstəyini əsirmədi. Buna baxmayaraq, nə üsyançılar, nə də Əsəd qalib gələ bilər. ABŞ Suriya məsələsinə hərbi müdaxilədən çəkinir, amma müxalifətə maliyyə dəstəyini davam etdirir. Fransa, Böyük Britaniya, Qətər, Səudiyyə Ərəbistanı və Türkiyə açıq şəkildə müxalifətə dəstəkləyir. Çoxları da hesab edir ki, müxalifət qalib gəlsə belə Suriya bir dövlət kimi qalmaya bilər. Suriyanı bir dövlət kimi saxlayan

çərçivələrdən biri də avtoritar Əsəd rejimidir. Müxalifətin özü də vahid deyil. Onun içərisində barışmaz, barışan, mötədil və ifratçı qüvvələr var. Bu baxımdan müxalifətin hansısa qərar çıxarması çətindir. Müxalifət çox rəngarəngdir və Suriyada gedən proseslər aşağıdakı kimi sadalana bilər: Birincisi, ölkə dağılır, sadə insanlar olmanın əzablarına düşür, böyük qaçqın ordusu yaranıb, ikincisi, tərəflərin heç biri mütləq üstünlüyə malik deyil. İndiki situasiyada qalib gələcək, məğlub olacaq tərəfin kimliyi də bəlli deyil.

Döyüş meydanında kim qalib gələcək, qalib gələn hansı əmrilər verəcək, xalqa hansı yeni məhdudiyyətlər qoyulacaq, heç nə məlum deyil".

Politoloq bildirib ki, Suriyadakı hadisələrin əsas səbəblərindən biri də ərəb

ölkələrinin bu ölkədən keçərək Aralıq dənizinə neft çıxarmaq istəyidir: "İstəyirlər ki, Fars körfəzindən asılı olmasınlar, təhlükəsiz bir şəkildə neftini Aralıq dənizinə çıxarsınlar. Bu da yalnız Suriya vasitəsilə ola bilər. Suriyanı sındırmaq istəyi də bununla bağlıdır. Bu ABŞ-ın maraqlarına da cavab verir ki, İranın və Fars körfəzinin əhəmiyyətini azaltsınlar".

"Kürd amili yavaş-yavaş İsrail amilini üstələyir"

Bir neçə gün bundan əvvəl Suriyanın önəmli neft bölgəsi olan Tərbəsiyə mahalında yerləşən neft quyularının PKK-nın əlinə keçdiyi xəbəri yayılmışdı. Bildirirdi ki, bir həftədir PKK-nın Suriya qolu PYD-nin nəzarəti altında olan Diyarı Topa kəndindəki neft quyularını qoruyan Suriya əsgərləri dünəndən etibarən geri çəkilmək məcburiyyətində qalıb. Beləliklə də, Qamışlı şəhərinə bağlı Tərbəsiyə mahalının çöllük əraziləri PKK-nın əlinə keçib. Bu bölgə Əsəd rejimi üçün ən çox önəm kəşb edən bölgələrdən biridir. Buradakı neftlə zəngin quyulardan çıxarılan neft, Suriyanın Homs və Banyas şəhərlərinə göndərilirdi.

Xatırladaq ki, PKK peşmərgələri daha öncə də Suriyanın şimalında yerləşən və ölkənin ən önəmli neft bölgəsi olan Rume-landa da neft yataqlarını ələ keçirmişdi. Z.Əlizadə kürdlərin Suriya münaqişəsində müəyyən mənada qazandığını bildirib: "Vətəndaş kimi itirdilər, öldürülən də, qaçqın olanı da oldu. Amma kürd amilinin çəkisi əhəmiyyətli dərəcədə artdı. Onlar kürdlərin yaşadıkları rayonlara nəzarət edirlər, özlərinin yerli idarəçiliyini həyata keçirirlər. Hökumət onların fəaliyyətinə müdaxilə etmir, çünki kürd kartından Türkiyəyə qarşı istifadə etmək istəyir.

İraqda demək olar ki, müstəqil olan kürd muxtariyyəti var, Suriyada da belə bir idarəçilik tədricən yaranır. Bu Suriyanın bütövlüyünə gələcəkdə təhlükə törətsə belə, hələlik bu mərhələdə Dəməşq kürd amili ilə Ərdoğanı hədələyirlər. Kürd amili ilə Ərdoğan Yaxın Şərqdə bəlkə İsrail amilini üstələyə biləcək ciddi bir oyun amilinə çevrilir".

"Ermənistanla əlaqə quran türk şirkətlərinin çoxu Azərbaycanda da çalışır"

Son günlər Azərbaycan mediasının gündəmini tutan məsələlərdən biri də gələn ay fəaliyyətə başlayacaq İrəvan-Van aviareysidir. Xəbər verildiyi ki, Borajet aviashirkəti aprelin 4-dən başlayaraq Van-İrəvan uçuşlarına başlayacaq. Birbaşa uçuşlar həftədə 2 gün olmaqla 68-70 sənişin tutumlu təyyarələr vasitəsilə həyata keçiriləcək.

Rəsmi Bakı isə İrəvan-Van aviareysi ilə bağlı mövqeyini açıqlayıb. Prezident Administrasiyasının İctimai-siyasi məsələlər şöbəsinin müdiri Əli Həsənov jurnalistlərə açıqlamasında Azərbaycan işğalçı rejimlə - Ermənistanın bugünkü hakimiyyəti ilə hər hansı təmasa qısqanclıqla yanaşdığını bildirib. Administrasiya rəsmisi Van ilə İrəvan arasında aviareysi dolayısı ilə də olsa, işğalçı rejimə, Ermənistanın rəsmi dairələrinə verilən dəstək kimi dəyərləndirdiklərini dilə gətirib. Türkiyənin Azərbaycandakı səfiri İsmayıl Alper Coşqun bildirib ki, sözügedən reysin açılmasını Türkiyənin Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı mövqeyində dəyişiklik kimi qiymətləndirmək düzgün deyil və bu uçuşların özəl şirkət tərəfindən həyata keçiriləcək.

Türkiyə səfirinin bu cür rahat danışmasına baxmayaraq, narahatlıq üçün kifayət qədər əsas var. Türkiyə-Ermənistan sərhədi açılmasa da iqtisadi əlaqələrin gündən-günə inkişafı daha çox Ermənistanla qazandırır. Məlumdur ki, ermənilər Gürcüstan vasitəsilə qardaş ölkəyə rahat şəkildə gedə bilirlər. Eyni

zamanda türkiyəli iş adamları Gürcüstan vasitəsilə rahat şəkildə yük avtomobillərini Ermənistanla daxil edə bilirlər. Bu marşrutda heç bir maneənin mövcud olmaması, onlara daha çox əl-qol açmağa imkan verir.

Və əslində sərhəd məsələsinin gündəmdə qalması simvoldur. İl ərzində Türkiyədən Bakıya 19 min yük avtomobili gəlirdi, İrəvana 14 min yük avtomobili gedir. Ərazinin və əhalinin nisbətini nəzərə alsaq Ermənistanla daha çox mal göndərildiyinin şahidi olarıq. Ermənilərin özləri də bu faktı etiraf edirlər. Son məlumatlara görə, Türkiyənin təxminən 60 min erməni əsilli vətəndaşı var. Bundan əlavə təxminən 100 min Ermənistan vətəndaşı qeyri-qanuni olaraq Türkiyədə işçi olaraq çalışır. Baxmayaraq ki, Türkiyə baş naziri Rəcəb Təyyib Ərdoğan bir neçə il bundan əvvəl onların sayının 70 min olduğunu söyləmişdi. Baş nazir hətta onları ölkədən çıxaracağı ilə hədələmişdi.

Bu bəyanat isə Ermənistanda ciddi həyəcan doğurmuşdu. Təbii ki, 100 min erməninin Türkiyədə işlə təmin olunması Ermənistanda baş alıb gedən işsizliyin müəyyən dərəcədə həlli deməkdir, onlar ölkələrinə xeyli pul göndərilir. Məsələni Publika. Az-a şərh edən millət vəkili Zəhid Oruc deyib ki, Türkiyə-Ermənistan arasındakı əlaqələr sərhəd rejiminin sərtliliyini azaldır, bir sıra hallarda ermənilər üçün əlavə nəfəslik rolunu oynayır: "Van-İrəvan hava reysinə qədər Türkiyə-Ermənistan arasındakı hava əlaqələri mövcud idi, indi onları yeni xətlərlə zənginləşdirirlər. Bütün bunlar olmasaydı Ermənistanın beynəlxalq miqyasda hər iki dövlətin əleyhinə sərtliliyi bu formada olmazdı. Başqa tərəfdən kimse düşündürdü ki, ermənilərin iqtisadi izolyasiyadan çıxarılması, ümumən xalqı yumşaldacaq. Bəlkə də dünyanın müxtəlif məkanlarında hansısa xalqlar arasındakı münasibətlərdə bu cür iqtisadi stimullaşdırıcı tədbirlər belə effekt verə bilər. Amma ermənilər çox unikal xalqdır. Bu onların praktikasındadır alınmayacaq. Türkiyədən iritutumlu maşınların Ermənistanla müxtəlif mallar daşınması, o cümlədən Türkiyədə yüz minə qədər erməninin işləyərək ölkələrinə böyük miqdarda vəsait göndərməsi sübut edir ki, Türkiyə tərəfi tətbiq etdiyi sanksiya rejiminin bütün hüquqi parametrlərini müəyyənləşdirməyib".

Z. Oruc Türkiyənin Azərbaycandakı səfirinin məsələ ilə bağlı açıqlamasına da münasibət bildirib: "Səfir qeyd edir ki, reys müstəqil bir şirkət tərəfindən reallaşdırılacaq və Türkiyənin Ermənistanla münasibəti birmənalı olaraq dəyişilməz qalır. Halbuki

ABŞ İrana, Şimali Koreyaya yönəldiyi sanksiyalar çərçivəsində bütün kommersiya şirkətlərinə, dövlət təsisatlarına hər cür əlaqələri qadağan edən modeli müəyyənləşdirib. Azərbaycan və Türkiyə arasında belə bir sənədlər mövcud olsun ki, həmin sənədlərdə Ermənistanla əlaqələrin çərçivəsi müəyyənəlsin. Bu sənəd ona görə lazımdır ki, bu gün Van-İrəvan reysinin bütün komponentlər üzrə Türkiyə və Azərbaycan əleyhinə olmasını sübut etmək məcburiyyətində qalmayacaq".

Millət vəkili hesab edir ki, Türkiyə hökumətinin də bu məsələdə susqunluğu onların sanki buna razılaşdığını göstərir:

"İddia etmirik ki, həftədə iki dəfə həyata keçirilən uçuşlar Ermənistanı iqtisadi problemlərdən xilas edəcək. İş ondadır ki, ümumiyyətlə, Azərbaycan və Türkiyənin vahid bir müstəvidə hərəkətililiyi hansısa nöqtələrdən əngəllənir. İkincisi isə, Van erməni ideologiyası üçün xüsusi bir simvoldur. Ermənistanla da sanki hava məkanı üzərində bir strategiyayı sübuta yetirirlər. Böyük Atatürk vaxtilə deyirdi ki, gələcək göylərdədir. Diqqət edin, Xocalı hava limanı məsələsinə. Müxtəlif qurumları işə qoşaraq Van-İrəvan reysinə razılıq alması da göstərir ki, ermənilərin bu amillə Azərbaycan və Türkiyə münasibətlərinə xələl gətirəcəyini düşünməsi inkaredilməzdir. Unutmayaq ki, bundan sonra daha böyük şəhərlərə eyni xarakterli uçuşların reallaşdırılacağı barədə niyyət protokolları var. Həmin şirkətlərin böyük bir hissəsi Azərbaycanda da çalışırlar. Ona görə də çox kiçik pulların qazanması naminə çox böyük siyasi- iqtisadi və mənəvi itkilərə getmək olmaz".

Əmir Əmirov

Qardaş Türkiyədə ana müxalifət sayılan CHP-dən olan bir qrup millət vəkili Suriyaya gedərək Bəşər Əsədlə görüşməsi hakim partiya tərəfindən sərt qarşılanıb. Belə ki, baş nazir Rəcəb Tayyib Ərdoğan Suriyaya gedərək Bəşər Əsədlə görüşən CHP millət vəkillərini tənqid edib: "Bu ölkənin ana müxalifət partiyasının lideri millət vəkili bu diktatorla, bu zalımla görüşə niyə göndərir? Yeri gələndə bizim ölkəmizə hücum edən bir rejimdən danışırıq. Əsəd bildiyini etsin."

Bizim abdestimizdən də, namazımızdan da şübhəmiz yoxdur. Suriyadakı rejimin zülmündən qaçanlara qapımız açıqdır. Hər cür dəstəyi verməyə davam edəcəyik". Qeyd edək ki, CHP-çi deputatlar Həsən Akgöl, Məvlud Dudu və Şəfəq Pavey Əsədlə görüşüb.

CHP isə bəyan edib ki, Əsədlə görüşməkdə heç bir problem yoxdur, problem terrorçu ilə görüşmək, türk əsgərlərini həbsə atmaqdır ki, bunu da AKP edir. CHP lideri Kamal Kılıçdaroğlu Çankaya Bələdiyyəsi tərəfindən məhbus millət vəkili Mustafa Balbayın şərəfinə Müasir Sənətlər Mərkəzində keçirilən yığıncaqda iştirakı zamanı bununla bağlı bildirib: "Bir millət vəkili həbs edilməsi demokratiya üçün

AKP Öcalanın, CHP Bəşərin yanına gedir PKK Türkiyədə daha böyük siyasi gərginlik başlayır

eyibdir. urnalistlər, xaricdən gələnler tez-tez hörmətli Rəcəb Tayyib Ərdoğan "Bu jurnalistlər niyə məhbusdur?" deyərək

partiyasının həyasızca PKK rəhbəri ilə görüşməsi Türkiyənin xaos içərisində çırpındığını göstərir: "İmralı canisini

masada oturduğuna görə necə cavab verəcək".

Onu da bildirək ki, Ankara-İmralı-Qəndil üçbucağında

sorusur. O da "Əfəndim, onların bir-iki nəfəri jurnalistdir, qalanları isə terrorçudur" cavabını verir. Baş qərargah rəisi, qüvvə komandirləri, general, yazıçılar, jurnalistlər, rektor, universitet tələbələri, hamısı terrorçudur. Yeni hökumət və ona başçılıq edən R.T.Ərdoğanın gözündə onlar terrorçudur. Salam, terrorçu yoldaşlar".

Xatırladaq ki, PKK ilə dialoqa görə Ərdoğan iqtidarı ölkə müxalifəti tərəfindən sərt formada tənqid olunur. Milliyyətçi Hərəkət Partiyasının lideri Dövlət Baxçalı bildirir ki, hakim

azadlığa buraxmaq istəyən xainlər yaman çalışır". Öcalanın AKP-ni barmağına doladıqını, öz istəklərini həyata keçirmək üçün əlindən gələni əsirgəmədiyini deyən Baxçalı bildirib: "Baş nazir İmralı canisilə nə danışır, nəyi müzakirə edir? Hökumət rəsmən Türkiyəni qurban verir. Hadisələrin axını Öcalan və Ərdoğanın siam əkiləri olduğunu göstərir. İmralı canisi ilə dialoqa gedən, əməkdaşlıq edən birindən bundan artıq heç nə gözləmək olmaz. Görəsən Ərdoğan tarix qarşısında bu gün canilərlə bir

hazırlanmaqda olan "Yol Xəritəsi"yə görə, PKK-nın rəhbərliyində ən yüksək səviyyədə yer tutan şəxslər Qəndili tərk edərək Avropa ölkələrindən birinin paytaxtına yerləşməlidir. PKK-nın rəhbərliyində yer alan digər şəxslərə Türkiyəyə dönərək siyasətlə məşğul olmağa şərait yaradılacaq. Üçüncü mərhələdə isə qəbul edilən qərarların həyata keçməsi üçün Müşahidə Qrupu yaradılacaq. Müşahidə Qrupunda hakim AKP, o cümlədən müxalifətdəki CHP, MHP və BDP üzvlərinin yer alması nəzərdə tutulur.

Müşahidə Qrupu Türkiyədəki PKK silahlı terrorçularının ölkəni tərk etməsini müşahidə edəcək, ölkəni tərk edən terrorçu qruplara ordunun hücum etməsinə yol verilməyəcək.

Paralel olaraq, may ayına qədər Türkiyə Konstitusiyasında və qanunlarında sürətli dəyişikliklər ediləcək. Böyük əfv barədə qərar verilməyəcək, amma cəzasının əsas hissəsini çəkən PKK üzvləri sərbəst buraxılacaq.

Rəcəb Tayyib Ərdoğan özü isə bəyan edib ki, atılan addımlarla terror problemi Türkiyənin gündəmindən çıxacaq. Türkiyədə yaranan problemlərin, çətinliklərin mühüm bir hissəsinin bu vaxtdək həyata keçirilən ayrışdırma siyasətinin nəticəsi olduğunu vurğulayan baş nazir buna etirazını bildirib: "İnsanlarımızı bir-birindən ayırır türk, kürd, laz, çərkəz, gürcü, boşnak, alban, yunan deyiblər. Belə ayrışdırma milləti küsdürüb, vətəndaşla dövlət arasındakı etibarı zədələyib, maneələr yaradıb. Bunlar dağıtmağı, maneə yaratmağı çox yaxşı bilirlər. Nə edirlərsə etsinlər, millətimizlə birgə terror məsələsini Türkiyənin gündəmindən çıxaraçağıq. Sizlərdən xüsusilə xahişim budur ki, birliymizi pozmaq istəyənlərə fürsət verməyin".

Tahir TAĞIYEV

Bakıdan Türkiyəyə sərt ittiham

Əli Həsənov: İrəvan-Van aviareysinin açılmasını işğalçı rejimə rəsmi dəstək kimi qiymətləndiririk

Martin 14-də Ermənistanın paytaxtı İrəvanda aprel 3-də açılacaq İrəvan-Van-İrəvan birbaşa aviareysin təqdimatı keçirilib. APA-nın "News.am"a istinadən verdiyi xəbərə görə, təqdimat mərasimində çıxış edən Ermənistanın Sahibkarlar

tərəfindən təşkilatçısı "Narekavank tur" şirkəti, Türkiyə tərəfindən isə - "Boracet" şirkətidir. Reyسلər Avropa istehsalı olan "ATR 72-500" təyyarələri ilə həyata keçiriləcək. Uçuşun müddəti 40 dəqiqə təşkil edir.

"Azərbaycan dəfələrlə

bəyan edib və yenə də bəyan edir ki, işğalçı Ermənistan dövləti və Dağlıq Qarabağdakı separatçı rejimlə hər hansı təmasa həssaslıqla yanaşırıq. Xüsusilə də bu təmas bizim dost dövlətlər tərəfindən olduqda". APA-nın xəbərinə görə, bunu Azərbaycan Prezident Admin-

İttifaqının sədri Arsen Kazaryan bəyan edib ki, İrəvan-Van aviareysi Ermənistanla Türkiyə arasında işğar əlaqələrinə və regionda turizmin inkişafına yardım edəcək.

Qeyd olunub ki, İrəvan-Van-İrəvan birbaşa aviareyslər aprel 3-dən başlayaraq həftədə iki dəfə həyata keçiriləcək. Biletin qiyməti 250 dollar məbləğində müəyyən olunub. Qeyd olunur ki, birinci ay 20 faiz endirim tətbiq olunacaq - yəni, biletin qiyməti 200 dollar təşkil edəcək. Bundan başqa, optimal qiymətlərlə üç, dörd və yeddi günlük turpaketlər tətbiq olunacaq.

Qeyd edək ki, İrəvan-Van aviareysinin Ermənistan

istrasiyasının ictimai-siyasi şöbəsinin müdiri Əli Həsənov Van-İrəvan aviareysinin açılmasına münasibət bildirərək deyib. Onun sözlərinə görə, rəsmi Bakı bu cür təmaslara işğalçı ölkəyə dəstək və onun gücləndirilməsi kimi yanaşır: "Bu dəstək isə işğal faktını uzadır. Bunu Azərbaycanla strateji maraqları üst-üstə düşən dövlətlər reallaşdırdıqda, buna iqtisadi qısqıncılıqla yanaşırıq. Bu, tək bizim deyil, eyni zamanda Türkiyə ictimaiyyətinin də münasibətidir. Van-İrəvan aviareysinin açılmasını Ermənistandakı işğalçı rejimə hansısa formada verilmiş rəsmi dəstək kimi qiymətləndiririk".

Novruz şənliklərində toqquşma Türkiyənin Ərzurum və Kocaeli şəhərlərində insidentlər baş verib

Türkiyənin Ərzurum və Kocaeli şəhərlərində Novruz bayramı şənlikləri toqquşmalarla müşayiət olunub. Ərzurumda "Barış və Demokratiya Partiyası" tərəfindən təşkil edilən Novruz şənliyinin keçirildiyi əraziyə girmək istəyən bir qrupla polis arasında toqquşma baş verib.

Polis etiraz aksiyası keçirmək istəyən izdihamı dağıdıb, təhlükəsizlik tədbirləri gücləndirilib. Kocaeli şəhərində isə Novruz bayramını qeyd etmək istəyən bir qrupla baş-

toqquşma olub. Təhlükəsizlik qüvvələri tərifləri ayırmaqda çətinlik çəkib. Xeyli sayda adamın saxlanıldığı bildirilir.

Konferansa "Çapemeniya Kurd a Osmanî"

AvestaKurd - Li Zanîngeha Bîlgî, bi minasebeta weşana sedsaliya Kovara Rojî Kurd konferansek tê lidarxistin. Konferansa bi navê "Çapemeniya Kurd

Zanîngeha Bîlgî konferansek tê lidarxistin. Konferans di 16ê Adara 2013 an de, bi navê "Çapemeniya Kurd a Osmanî" wê pêk were. Konferans, ji aliyê

a Osmanî", di 16ê Adara 2013 an de wê pêk bê.

Tam sed sal berê, di heyama dawî a Osmanî de, kovara bi navê Rojî Kurd dest bi weşana xwe kir. Rojî Kurd di dîroka çapemeniya Kurd de cihekî xwe yê gran heye.

Bi minasebeta sedsaliya weşana kovara Rojî Kurd, li

Koma Xebatên Kurdolojiyê û Beşa Dîrokê a Zanîngeha Bîlgî ve tê organîzekirin. Li derveyî Tirkîyê jî akademîsyon û lêkolîner wê beşdarî konferansê bibin.

Konferans, 16ê Adarê roja şemiyê, seet di navbera 09:30 û 17:30 an de, di 3 rûniştinan wê pêk bê.

Di rûniştina yekem de,

Serokê Damezrîner yê Beşa Dîrokê a Zanîngeha Stenbolê Prof.Dr.Mete Tuncay wê moderatoriye bike. Di vê rûniştinê de Prof.Dr.Hamît Bozarslan (EHESS, Frensa), Doç.Dr. Bulend Bilmez (Zanîngeha Bîlgî), lêkolîner M.Malmîsanî û ji Herêma Kurdistana Federel lêkolîner Abdulla M.Zangana wê teblîxên xwe pêşkêş bikin.

Rûniştina duyem a piştî nîvro, bi moderatoriya ji Koma Xebatên Kurdolojiyê Serhat Bozkurt wê bê kirin. Di vê rûniştinê de Tahîr Baykuşak (Koma Xebatên Kurdolojiyê) wê teblîxa xwe a di mijara kovara Rojî Kurd de (dîroka weşanê, nivîskar û zimanê kovarê) pêşkêş bike.

Di rûniştina dawiyê de, moderator Yener Koç (Koma Xebatên Kurdolojiyê) e. Di vê rûniştinê de Ronayî Onen (Zanangeha Bîlgî), lêkolîner Namik Kemal Dinç û Gulseren Duman, ji Koma Xebatên Kurdolojiyê Ayhan Işık wê teblîxên xwe pêşkêş bikin.

ƏNFAL

Arayış:

1-ci Saddam rejimi tərəfindən 7000 Kürd ailəsi Ərbil, Duhok şəhərlərindən alınaraq diri-diri onları toplu məzarlıqlara basdıraraq ictimaiyyətdən gizlətdilər.

2 -ci Hələpçə qəsəbəsində və ətraf kəndlərində isə qadağan olunmuş kimyəvi bombaları mülki insanlara qarşı istifadə edərək bu rejim, minlərcə insanı şəhid etdilər.

Bu şeirimi insan haqqı olaraq o, Şəhidlərə yazmışam:

İnsanlarda
Qaranı ağı fərq etməm
Hamımızı bir nəsnə toplar
Oda kutsal
İnsan sözcüyü.

Ey Ənfal ailələri ...
Ey Hələpçənin
Şəhid ana və ataları,
qardaş bacıları :
Dəyəriniz başım üsdə,
Qəlbimdə də
Adınız və yeriniz vardır.
Bizdə Türkmənlər
Sizin gimi
Acılar çekdik,
Qurbanlar verdik,
Üç ağaca da asılmışıq,
Sürgünlərdə
Götürüldük zorla
Yoxsa da zorla.

Bunlara rəğmən
babalarımız şərəf meydanını
heç buraxmadılar
Topraklarımızı savunaraq
Şəhid düşdülər
Ama topraqlarsa
Özgür qaldı.

Bizimdə sizin kimi
Dul analarımız
Zülmə dirəndilər
Mərdlik südünü
Bizlərə əmizdirdilər.

Mən bir Türkmənin
Şəhid qardaşıyam
Ki vətən uğrunda
qanını tökdü,
Sizin şəhidlərinizdə qardaş idilər
Güney Afrika da belə
Yapon, Kore və Bosna Hersiktə də
Şəhid düşən qardaşımdır,
Bunlar vətən, Millət və Dil
Yçün şəhid olmuşlardır.
Öz yarama rəğmən
Sizlərə də acıyiram
Ənfal olduğunuza
Hələpçədə yasak atom

Və Kimyəvi
Bombalarla vurulduğunuza
Sizində yaranız dərin
Deməm dərin deyil
Tıpkı bizim kimi.

Bu olaylarda bütün Dünya
Gözü önündə vuruldunuz
Ama kimsə səsinə çıxartmadı.

Yüzlərcə Təzə Hurmatuda
Kurşuna düzülən
Gənç Türkmənləri
Şəhid etdilər
O, zalım rejim adamların
Qırılmış əlləriylə,
Ürəyi olan
Onlara acıdı
canlar və sümükləri
Birbirinə qarışdı
Aynı Hələpçədə
Düşən şəhidləri kimi
Canla tənləri tanınmadı
O, düşən şəhidlərin
Ət sümüklər toplanaraq
Cənnəttə
Təzə Hurmatu
Və Hələpçə ilə
Ənfal şəhidləri
Birləşdilər və qol qola
Ataraq öpüşürlər.

İnanın könlümüzdə açılan yara
Çok dərin və böyükdür
Bizlərdə də rejim adamlara
Az zülüm etmədilər
Asimilasyon siyasəti
Qədərincə uyguladılar
Və çox dəyərliləri
Qayb etdik, itirdik

Sizidə kor olmuş
yasak olan ...
Napalım və uluslar arası
Yasak bombalar
Və insan hakları xaric
Kimyasal və Bioloji
Silahlarla sizləri vurdular
Kimsə gəlmədi
bu zülmü durdurmağa
Kimsədə səsinə belə çıxartmadı
İstədikləri qədar
Vurdular, güldülər və öldürdülər.
Bu insanlıqdan uzaq olaylar
Sizləri Dünyaya tanıtdırdı
Ənfal və Hələpçə olayları
Kürd xalqının simvolu oldu.
Verdiyiniz
Hələpçə, Balisan və Barzanda
Və verdiyimiz Ərbil, Kərkük
Köprü, Talafar və Tuz Hurmatuda
Bütün şəhidlərimizin
Tökülən qanları bir olub
onların sayəsində
Azad və özgür olduq
özgür parlamentimiz
və Hökumətimiz vardır
Bu kutsal şəhidləri unutmamalıyıq
Onlar ölümsüz oldular
Və özgürlük məşəllərini yandırır
Yollarımızı
İşıqlandırdılar, aydınlatdılar
Bizlərdə onların izindəyik.

*Yaşasın Xalqların Birliyi ...
Yaşasın Xalqların Qardaşlığı ...
Yaşasın İnsanlığın Özgürlüyü.*

Barîyê
Bala

Ax, Helepçe!

Ez vê helbesta xwe, rewayî pênc hezar şehîd û panzdeh hezar birîndarê bajarê Helepçeyê bê gune dikim, kîjanî ku 16-ê meha adarê di sala 1988-ê bi emrê Saddam Huseynê faşîst, bi bombê jehrê hatine kuştin û birîndar kirin. Ew birîndarana heta roja îro jî, noli birîndarê Xêrosîma û Nagasakîyê dizêrin.

Ro şa dibû, ro dikenîya, ro direvî,
Hulm ra dibu, feliqî bûn av û herrî.
Xewa şîrîn hişyar bûbûn hemû bîner,
Keti bûne lec-hucetê dîsa xêr-şêr.
Teyrik, tûya bask lédidan xar û beze,
Dûmeqeska çê dikirin hêlîn teze.
Kew û bilbil melisî bûn ser hêlîna,
Hirçên xewwar derketi bûn dora lana.
Kerî bir-bir ketibûne berek besta,
Qaz-qolînga perwaz dikir nava deşta.
Berfêgula rinde kewrek dikir nazî,
Sur-seqemê xilas dibûn darên tezi.
Bahar dihat, dixemilîn berroj, beyar,
Koçervana kîvîş dikirin îdî şûn, war.
Kevanîya raxistibûn rîjde, fîrdik,
Lez dipetin kade, bişî, him jî totik.
Pîredêya derxistibûn kakil, kuncî,
Kalebava ji şa bûna ne digirtin cî.
Bir, gasêtek, dileyîstin, zîlam bê xem,
Êxisti bûn cilên zirav, him cilên germ.

Dotên esmer bindarûka dikir qelok,
Zara eşq-şa çêdikirin bûkik, malok.
Bistan dêv da dihêncin dergûş bê tirs,
Bûk-xatûna ji emrên xwe dikirin qis.
Bayê nermik ji bajarê dianî mizgîn,
Xorta dişand mala keça îdî xazgîn.
Evê demê Seddamê har kire civîn,
Fermanekda, noli kelba kire murmîn.
Gilêz dêvket, lêv lê hejyan, kire gazî,
Dêm pirpişî ji tew Kurda bû nerazî.
Çev pelijîn, dêm lê reş bû, hejiya, leqiya,
Got: - Ewîl Helepçê bînin xeza hêwurze,
Kafûkûn bûn, tev şewitîn kevn û teze.
Alav, dûman quloz bûne erşê-ezmîn,
Xêrosîma, Nagasakî bûne mizgîn.
Xûn bû dehr, kişya, kete çela, korta,
Qirîn, qûjîn kete nava keça, xorta.
Dayîk şaş man, pîra lûvand, kirin gazî,
Bîner helyan, bûne alav, bûne kozî.
Pênc hezar kes şehîd ketin ewê demê,
Panzdeh hezar bûne dexsû, ketin xemê.
Ro girîya, zer leqîyan, gul çilmisîn,
Behrên bêbin ketin şînê, tew qerisîn.
Çiya, banya kirin hewar, bû virtônîk,
Axê jehr mêt, reş xemilîn derî, şêmîk.
Laş bûne part, kî bûna wan ne hat xanê,
Hovî Seddam bersiv neda li pêş dinê.
Ax! Ax! Ax Helepçê!
Ax Helepçê, wax Helepçê,
Daxa dilê me Helepçê,
Nav xûnê da xeniqîyî,
Nav jehrê da mehiqîyî.
Cejna Newroz boy te reş hat,
Bê heyf naçî, tu Helepçê.
Kurd "tirseke", ev nebûye,
Kurd "mexmûne", kê gofiye?
Kurd mêrxase, ev eyane,
Kurd bedbexte, ev beyane.
Ax Helepçê, wax Helepçê,
Birîna dilê me Helepçê,
Bê heyf naçî, tu Helepçê!

HELEPÇE

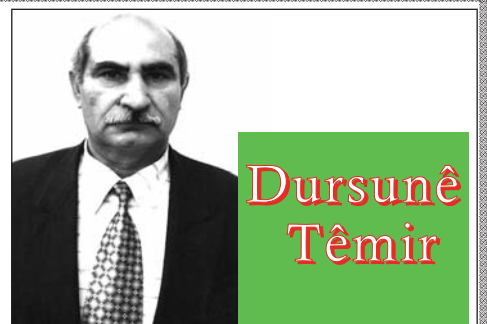
Barya Helepçê bombê kîmyayê,
Ji erşê esmîn dûman berdayê.
Çıqas şehîd bûn bona azayê,
Millet ber dujmin nehate rayê.

Miraz çevada mirna bi ezav,
Pênc hezar insan zarok, dayîk, bav.
Hiştin xwîn mija laşa li ber tav,
Neyarê devxwîn mal kirin xerav.

Ew şêr û piling wek çya û zinar,
Li ser axa sar hatin jorda xar.
Wir teyrê bazı dinê kir hewar,
Xwîn mijê Seddem bûye qetilkar.

Helepçê mera Medîne û Mek,
Me ne hêvişand tu qewat û çek,
Dujmin dujminra himber me bûn yek.
Meydana cengê em dihiştin tek.

Sûcê me çi bû, qet kes nabêje,
Li ber berê dê, dergûş namije,
Ew ne jî digrî, ne jî diqije.
Çeva qul dike ceger dipêje.

Dursunê
Têmir

Ey zalim xwînmij, hûn nebin kubar,
Pênc hezar qir kir, qet hûn nakin ar.
Millet azayê pir dike bawar,
Hûnê bistînin tim derbê xedar.

Em çawa bîrkin ewan şehîdan,
Ew ketne paşla axa Kurdistan.
Baqê gul-sosin hejya li destan,
Kurd we bîr tînin li hemû cihan.

We ax hemêz kir, me da hevda mil,
Qiryan wek kanav, ji dest êşa dil,
Helepçê şênbe, yê bistrê bilbil,
Dû te cîhanê nebe tu qetil.

Tariyel
Kûskûn

SÖZ DEYİRƏM

Söz demirəm sözüm tuta əlimdən,
Söz deyirəm dilsizlərə söz olum.
Söz demirəm alışana od vuram,
Söz deyirəm kül içində köz olum.

Söz demirəm mən sayılam, seçiləm,
Kimin oldu üst-başına biçiləm.

Söz demirəm badələrdə içiləm,
Söz deyirəm gözsüzlərə göz olum.

Söz demirəm sözüm alqış qazana,
Tərif olam aşxıllara, ozana.
Söz demirəm əsla qismət yazana,
Söz deyirəm yüküm düşə az ola.

Söz demirəm həkəs tuta götürə,
Kimi özün tapa, kimi itirə.
Söz demirəm kol-kos çıxəy bitirə,
Söz deyirəm çəmən açə, yaz ola.

Kûskûn oldum, sözüm boldu sinəmdə,
Çoxu dözmür danışanda dinəmdə.
Söz demirəm mən yıxılıb öləndə,
Sözüm mənə kəfən ola, bez ola.
Sözüm mənə kəfən ola, bez ola!.

Peyama Serokê Herêma Kurdistanê ya ji bo 25 mîn salvegera kîmyabarankirina Helebçe

Bi navê xwedayê mezin û destxistina mafê rewayên gelê xwe bikin û paşarojeke aram û dûr ji karesatan ji bo welatê xwe mîsoger bikin.

Li demê de eve bi erkê pileya yekê Hikûmeta Federala Iraqê dizanim ku qerebûya qurbanîyên wê karesatê bike, pêwîstê jî her du Hikûmeta Federalî li Bexda û Hikûmeta Herêma Kurdistanê ji bo çareserkirina wan qurbanîyên kîmyabarane ku heta

niha jî bi dest azarê wê karesatê ve dinalênin hemû şiyaneke bikin.

Li vê bîranîna xemgîn de serê xwe li hember şehîdên Helebçe û hemû şehîdên Kurdistanê de ditewînin û spasî xweragiriya xelkê qehremenê Helebçe dikim ku li qurbanîdan û canfedariyê de bûne mînakek ji bo hemû mirovatiyê.

Mesûd Barzanî
Serokê Herêma Kurdistanê
15.03.2013

Erdogan Anfal û komkujiya Helebçe şermezar dike

Serokwezîrê Tirkiye Recep Tayib Erdogan ji bo Kongreya Navnetewiya Nasandina Jenosayda Gelê Kurd peyamek rêkir.

Peyama serokwezîrê Tirkiye ji aliyê konsolosê Tirkiye yê Hewlêrê Aydin Selcan ve hate xwendin.

Erdogan di peyama xwe de dibêje: Ez bi minasebeta vê kongreyê silavên xwe li dezgeh û berpirsên herêma kurd li Iraqê û li hemû amadevanên kongreyê dikim.

Sala 1988ê Saddam Anfal kir û li Helebçe bi çekên kîmyavî qetlîamek pêkanî. Li Helebçe bi hezaran insan bi çekên

kîmyavî hatin qirkirin. Ev bûye rûpelek reş di nava dîroka

mîrovatiyê de. Îro bi vê minasebetê li Hewlêr û Helebçe civîn çêdibin. 25 sal derbas bûn lê hêja ev bîrîn tazeye.

Erdogan bûyera Anfal û Helebçe şermezar dike û ji bo carek din nebûna van bûyerên bi vî awayî behsa stadina hinek tedbiran dike.

'Hûn çima komkujiya Helebce wek Jenosîd nas nakin?'

Helebce (Rûdaw) – Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî ragihand ku wê xizmên şehîdên kîmyabarana Helebce bibin xwediyê xaniyên xwe. Nêçîrvan Barzanî bang li civaka navneteweyî kir û wiha got: 'Hûn çima komkujiya Helebce wek Jenosîd nas nakin?'

Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî di gotara xwe ya salvegera kîmyabarana Helebce de wiha got: "Wê hemû xizmên şehîdên kîmyabarana Helebce bibin xwediyê xaniyên xwe. Ji bo birîndarên çekên kîmyayî jî, wê nexweşxaneyek taybet a ji pişîjkên taybet pêk tê bê dirûstkirin. Kesên pêwîstiya wan bi çare-

seriyên lezgîn hene, wê bi awayekî herî baş û demekî kurt de bîn çareserkerin."

Serokwezîrê Herêma Kurdistanê wiha dirêjî da axaftina xwe: "Mafê me ye em vê pirsê ji civaka navneteweyî bi pirsin: Hûn çima komkujiya Helebce wek Jenosîd nas nakin?" Nêçîrvan Barzanî derbarê Îranê de jî wiha got: "Heta vaye 25 sal li ser vê karesatê re derbas jî bû, hê jî hinek birîndar û kesên ber bi kîmyabaranê ketine, li nexweşxaneyên Komara Îslamî ya Îranê tîn çareser kirin."

Serokwezîrê Herêma Kurdistanê derbarê Iraqê jî pirsgrêkên navbera Hewlêr û Bexdayê de jî axivî û wiha got: "Niha Iraq di nava

aloziyekî mezin a siyasî de dijî. Vê aloziyê bandor li tevayî jiyana welatiyên Iraqê kiriye."

randin. Poşman bûn an jî cîbicînekirina wan bingehan, dibe sedemê aloziyên berdewam ên

Serokwezîrê Herêma Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî got: "Bingehê van pirsgrêkan vedigere ji bo girênedana ji bo bingehên Iraqa nû ya ku li ser hersê bingehên serekî 'Hevbeşî, tifaqî, federalî' hatiye damezi-

di Iraqa pir netewe, pir dînî û mezhebî de." Nêçîrvan Barzanî diyar kir ku gelê kurd di meseleya budçeyê de helwest wergirt, bi ti awayî ligel hevbeşî, tifaqî û Iraqekî nû de li hev nayê.

Kurdan Helebçe jibîr nekir

AvestaKurd - Ji aliyê bi hezaran Kurdan ve Komkujiya Helebçe hate bibîranîn. Di 16ê sala 1988 an de rejîma Saddam Huseyîn, bi çekên kîmyevî li Helebçeyê 5 hezar Kurd; çî zarok, jin, bav, dayik qetil kiribûn. Ji ser komkujiyê re 25 sal derbas bûn.

Îro salvegera Komkujiya Helebçeyê ye. Li çar parçeyên Kurdistanê û li gellek deverên ku Kurd lê dijîn, 25 salvegera Komkujiya Helebçe hate bibîranîn. 5 hezar qurbanîyên Komkujiya Helebçeyê, li ser gora wan ji aliyê bi hezaran ve hatine bibîranîn. Di 16ê Adara 1988 an de, li Helebçeyê

bi çekên kîmyevî 5 hezar Kurd qetil kirin. 20 balesfirên rejîmê, mirin ji ser Helebçeyê de barandin.

Pirranîyê qurbanîyan jin û zarok bûn. Li ser rûyê erdê ew cara

yekem bû ku dewletekê, di nav sînore xwe de çekên kîmyevî bikardihanîn.

ku beşdarî bibîranîna Komkujiya Helebçeyê bibe, ber bi Helebçeyê ve çû. Şande, ji parlementer û nûnerên saziyên sivil pêk hat. Di nav şandeyê de parlementer Ayla Akat Ata, Mulkiye Birtane, Nazmî Gur, Şaredarê Sûrê Abdullah Demirbaş û nûnerên BDP'ê yên Hewlêrê jî hene. Malbatên Roboskiyî jî tevî bibîranîna li Helebçeyê bûn. Herêma Kurdistanê Federel, ji bo bibîranîna fermî, şande vexwendibû merasîma bibîranînê.

Li gellek bajar û navçeyên Kurdistanê Bakur û li gellek derên ku Kurd lê dijîn, nêzika 35 navenda, Komkujiya Helebçe hate bibîranîn û berpirsîyarên komkujiyê hatin şermezarkirin.

Amed – Şaredarê Bajarê Mezin ê Amedê Osman Baydemîr, Wezîrê Derve yê Tirkiyeyê Ahmet Davutoglu bi şewezarên kurmançî û zazakî pêşwazî kir û bi kurdî got "Hûn bi xêr hatin". Baydemîr û Davutoglu peyamên ku dê pêvajoya aşî û çareseriyê bidome, dan çapemeniyê.

Wezîrê Derve yê Tirkiyeyê Ahmet Davutoglu ji bo ku bi hin sazî û dezgehên re hevdiştin pêk bîne û serdana hin cihan bike hate Amedê.

Davutoglu piştî serdana Zanîngeha Dicleyê, Walîtiya Amedê Şaredarê BDP'î Osman Baydemîr jî ziyaret kir. Baydemîr li ber deriyê şaredariyê Davutoglu bi nêrgizan pêşwazî kir û di meqama xwe de peyamên germ dan Davutoglu. Baydemîr, di axaftina xwe de bi bîr xist ku Amed 8 hezar salan ji 33 şaristaniyên cuda re malevanî kiriye û wiha got: "Ez hêvî dikim û dixwazim ev pêvajoya ku hatiye destpêkirin, bi dilek hevpar, aqlek hevpar û ûcdanek hevpar bi ser bikeve û mayînde bibe. Ev bajarê qedîm dê hêj 8 hezar salên din jî ji şaristaniyan, mirovahiye re malovanî bike."

Baydemîr, destnîşan kir pêkhatina

Baydemîr Davutoglu bi kurdî pêşwazî kir

aştiyê ne tenê li Tirkiyeyê di heman demê de li Rohilata Navîn jî dê hem-bêzkirinek bîne û wiha axivî: "Înşela pîreyên aştiyê dê di navbera Enqere û

Mehabadê, Bexda û Hewlêrê, Şam û Qamişloyê de zemîna pevrehîyanê ava bike. Înşela vê carê em ê mehcûp nebin." Baydemîr, di dawiya axaftina xwe de bi şewezarên kurmançî û zazakî ji Davutoglu re got "Hûn bi xêr hatin".

'Divê em hin pirsgrêkan di nava kevanê de bihêlin'

Wezîr Ahmet Davutoglu jî di axaftina xwe de got "Amed bibika çavên me

ye" û li ser aşî û aramiyê sekinî. Davutoglu, diyar kir hikûmet di hêla aştiyê de xwedî îradeyeke xurt e û peyamên wiha dan: "Peyamên aşî û demokrasîyê, maf û azadiyan ê Birêz Serokwezîr ku di 2005'an de li Amedê dabû, hêj nûbûna xwe didomîne.

Birêz Serokwezîrê me û hikûmeta me bi îradeyeke mezin xwedî li vê pêvajoyê derdikevin." Davutoglu, li ser Cejna Newrozê ku dê di 21'ê adarê de bê pîrozkirin jî hin peyam dan û ev tişt gotin: "Bi Newrozê re cemreya muhabetê dê li Îzmîr, Culemêrg, Amed û Bursayê jî bikeve. Ji bo aştiyê pêdivî bi empatiyê heye. Hin pirsgrêkên ku di nava hezar sal de pêk hatin û divê di nava kevanê de bimînin hene." Davutoglu, bi vê gotinê xwest li ser êş û azaran hesab neyê kirin.

Piştî axaftinan Baydemîr pirtûka Rêbera Geştiya Amedê ku bi kurdî, tirkî û inglîzî hatiye amadekirin diyarî Davutoglu kir. Her wiha Baydemîr çîniyek ku ji şaristaniya Amedê pêk tê jî weke diyarî da Davutoglu

Osame Qadî: Ezê xwe fêrî ziman û dîlana kurdî bikim

Hewlêr (Rûdaw) – Berbijarê serokwezîriya ya hikûmeta demî ya opozîsyona Sûriyê Osame Qadî, bang li desteya bilind a kurd a Sûriyê (DBK) kir ku tevî hevpeymanîya niştîmanî ya opozîsyona Sûriyê bibe. Qadî got ku dê li 'Sûriya Nû' de dê xwe fêrî ziman û dîlana kurdî bike.

Osame Qadî, ku berbijarê herî berbiçav ê serokwezîriya hikûmeta demî ya opozîsyona Sûriyê ye, ji Rûdawê re diyar kir ku wî bixwe xwe berbijar nekiriye lê xelkê ew daye pêş û ew kirine berbijarê wê yekê. Qadî ku niha li Îmaratê dijî û nêzîkî tevgera Îxwan Mulimîn e, ragihand ku heta niha heyama hilbijartinên serokwezîriya hikûmeta demî ya opozîsyonê nehatiye kifşkirin. Osame Qadî da zanîn ku kurdek jî bûye berbijarê serokwezîriya hikûmeta demî.

Qadî her wiha bang li DBK jî kir ku tevî hevpeymanîya niştîmanî ya opozîsyona Sûriyê bibe û beşdarî di hikûmeta demî bike. Wî siyasîmedarê ereb ê Sûriyê, diyar kir ku ew ji ziman û çanda kurdî hez dike lêwre dê li Sûriya nû xwe fêrî ziman û dîlana kurdî bike. Li gorî agahiyên Osame Qado, di dîroka Sûriyê de 3 kurd bûne serokê wî welatî: Husnî Zeîm (1949), Fewzî Silo (1951-1953) û Edeb Çîçeklî (1953-1954).

Kouchner û Tîso xelata Barzaniyê nemir wergirtin

AVESTA KURD - Li Sela-hedînê serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî, wezîrê derve yê Franseyê ê berê Bernard

Kouchner û Konsulusê berê yê Franseyê yê li Hewlêrê Fredrik Tîso bî medaliya Barzaniyê nemir xelat kirin. Serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî pêşwazi li wezîrê derve yê Franseyê ê berê Bernard Kouchner û konsulusê berê yê Franseyê yê li Hewlêrê Fredrik Tîso kir piştî civîneke dostane û giftûgokirina hin pirsan, serokê Kurdistanê bi mebesta qedirzaniya ked û hewldanên her du navhatiyan han yên ku, bo piştgîriya doza kurd û gelê Kurd pêşkêş kirine, xelata Barzaniyê nemir pêşkêşî

sala 1991ê û di dema koçagirsejiya gelê kurd de, Bernard Kouchnerê dostê gelê kurd di warê girtina biryara afirandina navçeya dijefirîn de roleke gelek girîng lîstîye. Serok Barzanî di dema pêşkêşkirina vê xelata han de spasiyên gelê kurd jî pêşkêşî wan her du rêzdarên kirin. Li hember de jî, Bernard Kouchner û Fredrik Tîso spasiyên xwe pêşkêşî serok Barzanî kirin û ragihandin ku, şerefeke gelek mezine bo wan ku, medaliya Barzanî distînin û dostên gelê kurd in. (KDP.info)

Serokayetiya Herêma Kurdistanê hewla girtina Rafî Îsawî şermezar kir

Serokayetiya Herêmê zanî-yarî pêgihîştîye ku hêzekî ser-bazî hewl dane Rafî Îsawî Wezîrê Darayî û serkirdeyê ji

Lîsta Iraqîye destgîr bike.

Li van rê û hewlan şermezar dikin her wiha ev cûre kiryarên ku dibe sedema afirandina

aloziyên zêdetir û têkdana vekirina pêvajoya siyasî û kûrtirkirina derza nîştîmanî li navbera pêkhatên gelên Iraqê mehkum û şermezar dikin.

Her wiha tevgerandina artêşê bi berevajîya destûr li gengeşeya siyasîyan û nakokiyên di navbera aliyên pêvajoya siyasî sûr bûn li ser peyrew kirin û dirêjepêdana bi van karan nabê sedema kêmkirina asta bargirî belku asta wê tundtir dike derencamên metirsîdar jî pêktîne. Serokayetiya Herêma Kurdistanê

12/03/2013

BDP Erdogan û Gul daweta newroza Amedê kirin

AvestaKurd - Partiya Aştî û Demokrasiyê BDP, Serokomarê Tirkîyê Abdullah Gul û Serokwezîr Recep Tayyip Erdogan vexwendine pîrozbahîya newroza Amedê a 12ê Adarê.

Piştî jesta PKKê a ku 8 dîlên

Adarê wê were lidarxistin.

BDP, ji bo çalakiya newroza Amedê, nêzika 2 hezar kesên wek dîplomatên navneteweyî, balyoz, parlementer, serokên partî û rêxistinan daweta newroza Amedê kirine. Di serî

di destê xwe de bêşert serbest berdan, jêstek jî ji BDPê hat. BDPê, Serokwezîrê Tirkîyê Recep Tayyip Erdogan û Serokomar Abdullah Gul, bi dawetiyeke taybet vexwendine newroza Amedê a ku di 21ê

lîsteya kesên ku hatine dawet-kirin de, wek her carê, Serokê Kurdistanê Federel Mesut Barzanî û Serokomarê Iraqê Celal Talabani hene. Tê gotin ku ji Kurdistanê Federel şandeyeke beşdarî newroza Amedê bibe.

Nêçîrvan Barzanî Helebçe dike parêzgeh

AVESTA KURD - Serokwezîrê Kurdistanê Nêçîrvan Barzanî li Helebçe beşdarî merasîma 25 mîn salvegera komkujîya Helebçe bû.

Di axaftina xwe de Barzanî got ku hemû karûbar amade bûne ku Helebçe bibe parêzgeh. Serokwezîrê Kurdistanê diyar kir ku wan biryar dane ku Helebçe bikin parêzgeh.

Barzanî got tenê pirsên yasayî mane ji bo ku Helebçe bibe parêzgeh.

Di 16.03.1988 de rêjîma Baas ya Iraqê bajarokê Heke-

bçe kîmyabaran kir û di hezar kes jî birîndar bûn, gelek encamê de 5 hezar kesên sivil ji wan rastî nexweşiyên giran hatine kuştin û zêdetirî 10 hatin.

QENDİL Û EWROPA BERSIVA SEROKÊ PKK OCALAN DAN

Qendîl û Ewropa bersiva Ocalan dan

Avesta kurd- Kon-seya seroktiya KCK û rêxistina PKK ya Ewropa bersiva name-yên serokê PKK Abdullah Ocalan dan. Ew name gihîştin partiya

BDP. Ewê ji aliyê xwe ve bersiva her du aliyên bigihînin serokê PKK Ocalan. Çaverê-têkirin ku şanda 3 mîn ya BDP roja duşemê biçe Îmralî.

Kişinak şîret li Ocalan kirin

Hevseroka BDPê Gulten Kişinak li Enqere gel rojne-

mevana civînek pêkanî û di derbarê pêvajoya Îmralî de agahdarî dan. Herweha Kişinak behsa pêvajoya Îmralî kir. Lê Kişinak hindik bê jî behsa statuyekî ji bo kurdan kir.

Wek tê zanîn Ocalan di hevdîtînen xwe de dabû diyar-

kirin ku ewê di Newrozê de banga agirbestê bike û wê PKK jî agirbestê ragihîne. Lê kişinak dixwaze ku Ocalan dema daxwaziya ragihandina agirbestê bike, behsa hinek tiştên din jî bike. Dixweyê di vê pêvajoyê de tene behsa agirbestê û danîna çekan kirin li himber xelkê BDPê têxê rewşek tengasiyê de. Kişinak şîreta li Ocalan dike û bala wî jî di xîşîne. Kişinak dixwaze Ocalan behsa tiştên din jî bike. Lê Kişinak nabêje tiştên din çine.

Hewlêr (Rûdaw) - Hevserokê Partiya Aştî û Demokrasiyê (BDP) Selahedîn Demîrtaş, diyar kir ku baskên PKK yên Qendîl û Ewropa bersiva Ocalan dane û bersiv gihîştîye destê BDP. Hevserokê BDP Selahedîn Demîrtaş, ragihand ku baskên PKK yên Qendîl û Ewropa

Demîrtaş: Bersivên Qendîl û Ewropa gihîst destê me

bersiva nameyên rêberê PKK Abdullah Ocalan dane. Demîrtaş, da zanîn ku bersivên Qendîl û Ewropa gihîştîye destê wan.

Hevserokê BDP li bara serdana şanda sêyem a BDP bo Îmralî jî diyar kir ku heta niha ne endamên şandê ne jî

BDP a ku ji 3 parlamenterên BDP (Sirri Sureya Onder, Pervîn Bûldan, Altan Tan) pêk hatibû, roja 23.02.2013 li girtîgeha Îmraliyê bi Ocalan re hevdîtin pêk anîn, Ocalan 3 name bi rêka şanda han re ji BDP û baskên PKK yên Qendîl û Ewropa re şandibû.

Karayilan bersiva nama Ocalan da

hinek şikên me û asteng jî hene divê ev ji holê bêne rakirin. Di vê manayê de me bi yek dengî biryar daye ku perspektîfên

serokatîyê danîn raste û emê tevlî pêvajoyê bibin. Lê me hinek dîtin û pêşniyarên xwe jî di bersiva namaya serokatîyê

de dane kifşkirin.

Dixweyê PKK û Karayilan tevlî pêvajoyê dibin û guh didin Ocalan. Karayilan dibêje hinek pişniyar û dîtinên me hene. Lê behsa pêşniyarên kirin û dîtinên xwe nake.

Herweha ji pêvajoyê şikin gelo şika wan çîye, behsê nake. Eger di pîrsekî de tîbîniyê mirov hebin û mirov bi şik li pêvajoyê binêre gelo dê çewe tevlî vê pêvajoyê bibe.

Dixweyê PKK bi tevahî ji helwesta Ocalan ne raziye û daxuyaniya Karayilan jî di vê derbarê de ne tatminkare.

“Min weke PYD destê xwe nedaye dijmin”

AVESTA KURD - Sekreterê Partiya Azadiya Kurd li Sûriyê

Mistefa Cuma, di hevpeyvîneke taybet de ji bo malpera AVESTA KURD li ser bûyerê Efrînê û şerê di navbera PYD û AZADÎ de axifî.

Cuma, got ku PYD ji xeynî xwe kesekî din qebûl nake, navê demokrasiyê li xwe kiriye lê belê ew faşîzmê dike.

Mistefa Cuman got, wan

kesek ji endamên PYD negirtine û teslîmî Tirkîyê nekirine, ew rast nabêjn.

Mistefa Cuma diyar kir ku heta niha ew neçûye Tirkîyê û qereqeyek ne ji Tirkîyê ne ji welatiyekî din standiye, lê belê serokê PYD diçe Iraqê, Bexdayê û welatên din ku dijîtiya Kurdan dikin.

Fermo li vê hevpeyvîna balkêş guhdarî bikin.

HELEPÇE TU CAR JI BÎR NAÇE

Sala 1988-ê 16-17-ê adarê, dema ku gul û sosin hawîldor xwaşbûn dikirin û bihar bi lez berbi Newrozê va diçû, dîrok carek din vegerîya ser bextreşîya kurd. Pelên darê hêşîn di nav xwînêda "xemiland", xwîn barîya bi ser jîyana kurdîyê va. Belê, ev ne yekem car bu ku gelê kurd, ketibû binê gullebaran û tîr barana dujmin, zar û zêç, pîr û çîwan, jin û mêr, bi kurtî hemu heyber û jîniyên xwezaya bajêrê Helepçê li ber çavê dost û neyar, di naverojek sayî û aramda, di bin bombeyên kîmyayî yên Seddamê rûqirêjde, kûtayî bi jîyana xwe dida. Esmânê hêşîn, ji firîna firokan toz û dûmanek sor direşand, jehrê bi ser rûyên mirovên bê gune û bê suçva, wekî tavîyên baranê dibarîya û gelên meye bê kes yek bi yek li Helebçê bi ser axa sarva, diwergerîya û axrîn nefesa xwe dida... Xopan bû, tofan bu herder, xwîn wekî lehîya avê di nezaranda diçûn xwar.

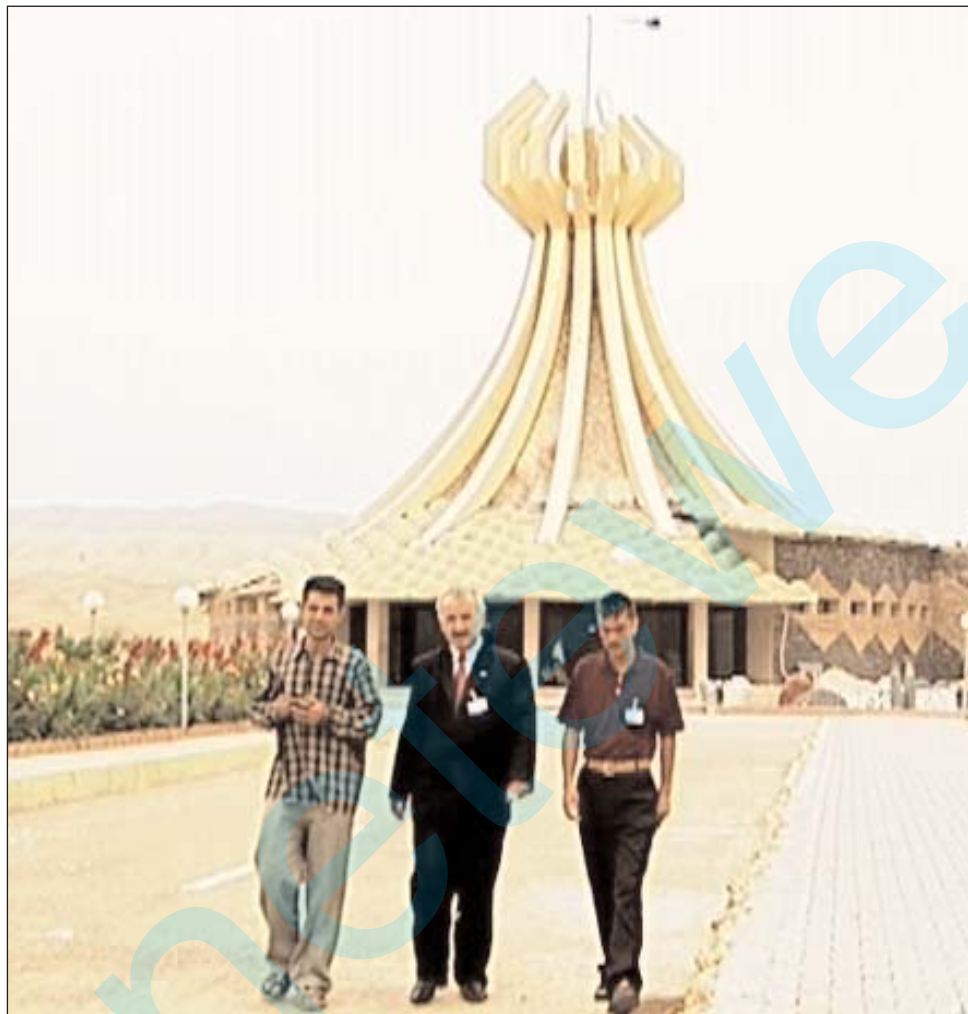
Kurdistan tu carî li bin darê zulmê star nekirîye. Gellek caran li hinberê zordariyê gelê kurd bi mîrxasî rawestîyaye û ber xwe daye . lê dujmin firsend û mecal nedaye ta ku pîrsîyara kurdî di zirûfên aştiyane de bête safî kirin. Dewletên dagirker mixrikên nav beya xwe da, carcaran dev avitine hev , şer û qirên kirine, lê ev şer û qelasiya wan her li ser axa derbas bûye. Ji vî alîva kurd hatine kuştin û welatê wan pêpez buye, ji wî alîvajî dîsa her kurd telef bûne. Li dawîyê di şerên navbera du desthelatdarên dagirker da ha kurda xisarê tîtine. Kî ji wana di şerda tîk çû bê dîsan, di palêk de, di babeta kurdîyê da serkevtî hatîye hesavkirin. Di şerê Îran û Îraqêda jî, kîjan tîk çûbe bila here kurd bi xwe divî şerîda herçend bêalî jî bin dîsa xisar kirine û welatên wan ketîye ber bombebaran dujminan.

Ev cara yekemîn nebu, ku Seddamê hov êrişa hewayî bi ser gelê kurdva dianî. Ev kî n û rik û xezeba rêjîma nijatperesta Îraq, ji mêjve tê berî çend sala wan dîsa bomba napalm avitibu Kurdistana Başûr û dîsan bi hezaran kurd bibûne penaber û ji bona sitarekî bi ser av û şetan va ketibû. Kurd ji bona starê wê demê xwe avitibûn tor û bextên Îranîyan. Her çend bizaniya ku Îran jî ne doste, lê çawa bikirana mefer tunebû ji bo starê cîyê herî nêzik Îran û Kurdistana Îranê bu. Kurdistana Îranê wê demê di bin bandurîya rêjîma Îranêda maye. Bi hezaran mirov hatibu kuştin, nêzikî 3000-r malbat tîk çûbû , mal û xanî û debar hemî ji ber bombebaranê wêran bibu, gelo gunê kurda çi bû? Kurda xwe li dijî êrişa diparast û ne dixwastin ku şer welatê

wan xopan bike.

Di sala 1988-a Seddam li ser yek êrişî 75-c navçeyên Kurdistanê kir. Ev êriş bi balafir û frokê hate kirin, bar û avêjen wan jî jehrîya kîmyayê bu. Bingehê pêşmergeyên navçê Zaxo LEQ -a 1-ê, bi erdêra bû yek. Kurdan nekarin xwe li himberî cekên kîmyayî ragîrîn. Wê roja reş, nêzikî 10 000-r kurd hatine qelandin û kuştin, wekî

perîşanî û bê kesîyêda revîn xwe spartine Turkîyê û Îranê. Sere ewil Turkîyê sînore xwe girt lê paşê dît ku badihewaye, kurd kurda li devra nahêle, sînore vekir û ji sed hezaran jortir kurdên Îraqê hatine Turkîyê. Birçîtî, neçarî, bêdermanî û tezîtiyan wan bi çî wekî mirovan jî rêjîma Turkîyê ru neda wan. Her wek ku dîlên şer bûn bi grew hatibûn girtin.

Tahir Silêman zîyareta Helepçêda

20 000-an jî birîndar bun û ewên din jî ku jimara wan digihîşte bi sed hezaran, li çar alî bela bun hewariya xwe ji hemu cîhanêra beyan kirin.

Ew weşeta nedîtî, dîyare wê çendî-çend sal wê bîra meve, û wê bê neletkirin. Ev qetlîyamek, mrovkujîyek gelek mezin bu. Lê bê dengî hertim û hertim beşê kurdaye kesî guh neda dengê nalîna zarokên kurd. Seddamê faşiste xwînxwar dixwast ku gelên kurd ceza bike .Bi rastî jî ev ceza gellek giranbu. Wî dixast ku li ser axa kurdan navçeyêke vala û taybetî pêk bîne. Çekdarên kurd serê ewil vî navçeyê bombebaran kirî bernedan û bi qederê karîna xwe li ber xwe dan. Lê, ji heft beş artêşên Îraq sê beşên wî di vî opêrasyonêda beşdar bibun û ev hêz jî qabil nebu ku bi hêsanî tîkhere û bişkê. Cehşên hindur jî li pişt artêşên xwînrejî li dijî gellên xwe şer tikirin. Pêşmerge jî alîyekva jin û zarokên kurd ji ber vî wehşetê direvandin, ji alîyek dinva jî, bi cekên destane li himberê debabe û frokeyên rêjîma nijatperest şer tikirin.

Kurdên Helepçê vî alî, wî alî, bi

Li Mêrdîn, Dîyarbekir û Mûşê bineçiyên sitarê nîşan da û çend kon û hinek xwarin û wexarin da wan, tu heqek penaberî li kurdanra nas nekir. Kurdên hatî di kanpên xweda her wek hêşîr û dîla di nav neçarîyêda xwe ji bombên kîmyayê parastin. Lê bextreşîya kurda li vir jî domand. Lewra gelek car hêzên ewlekariya Turkîyê jehrî û dermanê mirinê avitine nav xwarin û vexwarina kurdên penaber û her weha serok û pêşmergeyên hatî bi dizî û xef-xef dane rêjîma zordesta Îraqê. Mixabin, ev hemû hovîti û qirkirin bin çavê cîhanê didomîya û kesek pêşî li vî rewşa xerav û ne mrovî nedigirt. Denk ,ji bîr û raya cîhanê û bi taybetî ji hêzên pêşverû û demokratên Turkîyê jî dernediket.

Kesî li halê

kurda nedipirsîya

Bi rastî jî, buyera Helepçê qezîyake gelekî mezine. Careke din hate dîtin ku, kurd divê, dost û dijmînên xwe baş ji hev cuda bikin.

Di hemû perçeyên Kurdistanêda li ku derê dibe bila bibe, dema ku leyzek li ser çarenusiya kurd bê leyistîn, rêxistin û sazumanên kurdewarî hev her tim baş agadar bikin û ji hev bi xeber bin, piştovanî û pişt kirîya hev bikin.

Vaye çendin care ku dijmin bi ser kurdada agir dibarîne, sedem ku nikarîne li cîhanê dengê xwe bilind bikin, kesek xwe negîhandîye hewara kurdan. Gelek car dujmin kurda bi xwe berdaye hev û ew xwe daye alîkî temaşa şerê brakujîa kurda kirîye. Hêzên welatparêzên kurd jî bi dijmin xapîyane dest avitine pêşîra hevdu û li dawîyêda doza Kurdistanê bê hêz û bê deng maye. Gelek kurdên xwîn û xwefroş jî mafên kurdîyê di firotine dijmin û bi rûreşî li gel dujmin cî girtine.

Di hemû beşên Kurdistanê de, dema pîrsa kurdî hatibe holê, hemî rexên dijmin bi hevra yek dengî kirine û li dawîyê xwaşbinyek mirovatî ji, Kurdan re nasnekirine. Her wuha dewletên dijî maf u azadiya kurdan, her daîm, di nav xwe da gelek peyman û destbirakiya dizî û eşkere danîne. Wekî tê zanin di dîroka kurdan de gelek caran çar dewletên dagirker alîkariya hev kirine û her tim hevkar bûne. Dema ku tevgera kurdî li beşekî Kurdistanê pêşve çuye, nêzikayî li edlahî û azadiyê kirîye: pêra û xof ketîye dilê wan zordarên beşên din. Ewana xwastine ku kurd her tim bindar bimînin. Her yek ji wan xwîn û heyîna kurda bi hêsanî bimêje.

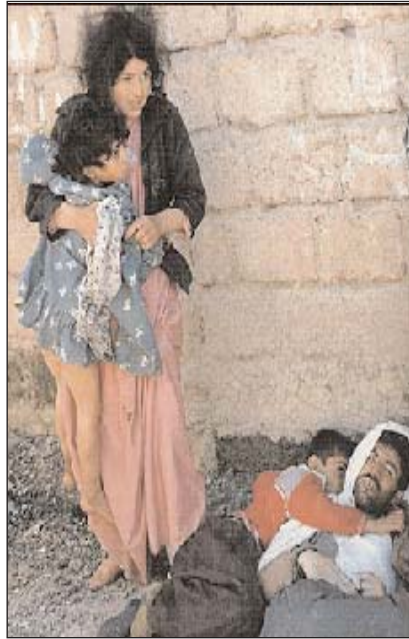
Ew di nav hevdu ji hev bi xeber bûne; lê pir mixabin ku kurdan firsend û mecal netîtiye ku ew ji di nav xwe da şewr û mişawirayek daynin, yekîti û hevkarîyek çêkin û cîhanê deng bidin. Dîyare xêra dujminên kurda ji kurda ra tune ye. Yekem dostê kurdan, pêşîn kurd bi xwe ne. Kurdên hemî beşên Kurdistanê birayê hevin û girînge her kesek ji bo azadiya Kurdistan di mercên xwe yê taybetî de serbixwe be û gerî kurd, di beşê xwe de ber bi rizgarî edlahîyê ve bibe.

Helepçê, wekî Hêroşîma û Nagasakî bû. Di serdema îro de, ev buyer li ser navê mirovahetîyê rûreşîyek mezin e, sûçek girane. Bona wêjî Seddam û hevkarên wî di dadgehê hatin dadigekirin û caze dadakirinêva emelên xwe "şuştin". Gelê kurd û dostên wî tu carî Helepçê ji bîr nakin. Kula helepçê zû bi zû ji dil naçe.

Hêvîdarin ku ne kurd tenê, lê hemû gelên cîhanê carek din mirovkujîyek wiha nebînin û li çar alîyê cîhanê aştiyek pêt bidamezîrandin.....

Amade kir: Tahir Silêman

HƏLƏPÇƏ FACİƏSİ HEÇ ZAMAN UNUDULMAYACAQ

Tahir Süleyman Hələpçə şəhidlərini ziyarəti zamanı

İRAQ KÜRDÜSTANINDA KÜTLƏVİ QƏTL

İyirmi beş il öncə, faşist Səddam tərəfindən Hələpçə qəsəbəsinə atılan kimyəvi bombalar nəticəsində 5000 insan öldü, 7000 insan isə müxtəlif dərəcəli sağalmaz yara aldılar.

Hələ İran-İraq müharibəsi zamanı irqçi Baas partiyasının rəhbəri, İraq prezidenti, diktator Səddam Hüseyin İ Dünya müharibəsindən sonra BMT-nin qadağan etdiyi "Sənf", "Tabun", "Sınır"-adlı kimyəvi qırğın silahlarından istifadə etmişdir. Qadağalara baxmayaraq o, 1984-cü ildən, İraq Kürdüstanının müxtəlif şəhər və qəsəbələrini bombalayan zaman həmin bombalardan istifadə etmişdir.

1988 -ci ilin martın 16-da xalqın Novruz bayramına hazırladığı bir zamanda, gözlərini qan tutmuş faşist Səddam, Kürdüstanın Hələpçə, Hurmal, Dauçayla, İnər, Sirva və Şexuasan yaşayış məntəqələrinə kütləvi qırğın bombaları atdırmışdır.

Təkcə 70 000 dinc əhalisi olan Hələpçə şəhərinə atılan kütləvi qırğın bombaları zamanı 5000 insan ölmüş, 7000 insan isə müxtəlif dərəcəli yanıq yaraları almışdır ki, onların müalicəsi yoxdur. Nəticədə minlərlə uşaq, qadın-qoca cəsədləri ilə ölü bir qəsəbəni andıran Kürdüstanın Hələpçə şəhəri II Dünya müharibəsindən bu yana ən dəhşətli vəhşiliyə bir səhnə olmuşdur. Vaxtı ilə dünya ictimaiyyəti faşist Səddama qarşı tədbir görsəydi, çox güman ki, nə Hələpçə qətləyimi, nə də sonrakı müharibələr baş verməzdi.

Gec də olsa bu gün ABŞ-ın prezidenti və dünya ictimaiyyəti qatil Səddam Hüseyinə qarşı qəti qərara gələrək qaniçənin rejimini dəyişdilər. Faşisti, özü hazırladığı və on minlərlə günahsız insanları asdığı dar ağacından asdılar. Əgər sistem dəyişilməsəydi çox güman ki, ölkəsinin vətəndaşlarına qarşı kütləvi qırğın silahı işlədən vəhşi, yəqin ki, bundan qat-qat güclü kütləvi qırğın silahları qonşu dövlətlərə qarşı da istifadə edə bilərdi, belə zalımların qarşısı dünya ictimaiyyəti tərəfindən vaxtında alınmalıdır!

Sonda mübariz qəhrəman kürd xalqı, İraq parlamentinə Hələpçə qətləyimini soy qırım kimi qəbul etdirdi.

Bu bayram günlərində dünyanın bir sıra demokratik ölkələri, Hələpçə qətləyimini anır və Suriya kimi Novruz bayramını qana boyayan ölkələri isə lənətləyirlər.

Kurdên li derveyî BDPê ji bo çareseriyê 4 xalên hevpar pêşniyar dikin

Amed (Rûdaw) - Partî û saziyên kurdî yên li derveyî eniya BDPê di wê baweriyê de ne ku pirsgrêka kurd encax dikare bi 4 xalên hevpar pêk çareser bibe. Di nava 4 xalan de ji statûya siyasî heta perwerdehiya kurdî, ji navên kurdî û Kurdistanê heta zimanê fermî daxwaz hene.

Piştî ku di navbera serokê PKKê Abdullah Ocalan, dewletê û BDPê de hevdişin pêk hatin, careke din çareserkirina pirsgrêka kurd bi rêyên diyalog û muzakereyê kete rojevê. Serokwezîrê Tirkîyeyê Recep Tayyip Erdogan diyar dike ev pirsgrêk encax dikare bi çekberdana PKKê çareser bibe û PKK jî di daxuyaniyên xwe de dibêje Ocalan heta dawiyê wan temsîl dike. Di demeke wiha de têbiniyên hevdişina Ocalan û şandeya BDPê eşkere bûn û agahiyên navxweyî gihiştin derve. Di van hevdişinan de Ocalan ji BDPyîyan re dibêje di "Xweseriya Demokratîk" de îsrar nekin. Lê KCDê û BDPê dirûşma îsal a Newrozê weke "Ji Ocalan re azadî, ji Kurdan re statû" tercîh kirin.

Partî, sazî û dezgehên Kurdan ên li derveyî BDP û PKKê jî dixwazin ku pirsgrêka kurd bi cîbicîkirina 4 xalên hevpar bê çareserkin. KCD, BDP, HAK-PAR, KADEP, DDKD, OSP û Însyatîfa Azadî ya Kurdistanê di 9ê Adara 2012ê de li Amedê civîneke bi navê "Eqlê Hevpar" pêk anîbûn û di vê civînê de li ser 4 xalên sereke li hev kiribûn. Ji bo cîbicîkirina van xalan jî kampanyayeke îmzeyê hatibû destpêkirin. Lê BDP ev demeke dirêj e behsa van xalan nake. Di rojêva partî û saziyên din ên li derveyî BDPê de jî ev xal hê jî di rojevê de ne. Xalên sereke ên hevpar ev in: "Divê nasnameya gelê kurd bê naskirin û mîsogeriya wê ya di makezagonê de bê pejirandin. Kurdî divê bibe zimanê fermî û di her warî de bi awayekî azad bê bikaranîn. Perwerdehî û hîndekariya kurdî jî divê di her astê de bê bicihanîn û ev maf bê mîsogerkirin. Pêwîst e statûya siyasî ya Kurdan bê qebûlkirin û Kurd xwe bi destê xwe bi rê ve bibin. Mafên xwebirêxistinîkî divê li gorî pîvanên gerdûnî bin û partiyên siyasî, sazî û dezgehên sivil divê bikaribin bi navê Kurd û Kurdistanê bêne avakirin."

KADEP: Bila li ser navê Kurdan desteyeke bilind bê avakirin

Serokê giştî yê KADEPê Lutfi Baksî diyar kir ew dixwazin ji hemû partî û fraksiyonên cuda yên Kurdan meclisêk bê avakirin û ji nava vê meclisê jî desteyeke bilind bê avakirin. Baksî dixwaze ev destê

li ser navê Kurdan bi hikûmetê re danûstandinan bike û muzakereyan bimeşîne. Eger di muzakereyan de pirsgrêkek derkeve û xitimandinek çêbibe jî, ev destê wê careke din vegere meclisê û pêşniyarên meclisê werbigire. Baksî pêşniyara xwe wiha anî zimên: "Hemû beşên civakê yên Kurdistanî divê di nava vê meclisê de bîn temsîlkin. Ev meclis wê hemû daxwazên gelê kurd xal bi xal tespît bike û komîsyona ku weke destê hate hîlbijartin jî wê van daxwazan li ser maseyê bi rêveberên dewletê re munaqêşe bike. Ev komîsyon weke destê di heman demê de

car caran wê derbarê pêşveçûnan de meclisê agahdar bike." Li gorî agahiyan ku Baksî dan, di hevdişinên li Îmraliyê û Qendîlê de Ocalan û Karayilan gotine di pêvajoyêke wiha de tinebûna Mam Celal û Şerafettîn Elçî wendahiyeke mezin e. Her wiha Ocalan di hevdişinê de ji Ahmet Turk re gotiye serokê giştî yê HAK-PARê Kemal Burkay jî tê de, divê nêrîna hemû partî û dezgehên Kurdan bîn wergirtin.

DDKD: Divê Kurd ji xeynî KCDê di bin sîwaneke din de bicivin

Serokê giştî yê Komeleya Çandê ya Şoreşgerên Demokrat a Kurd (DDKD) Îmam Taşçier jî got ew piştigiriyê didin pêvajoyêke bê çek û derbarê hevdişina Ahmet Turk û Aysel Tugluk a bi wan re ev agahî dan: "Bi qasî me fêhm kir, li ser çekberdanê ti bazarek bi hikûmetê re nehatiye kirin û hikûmetê heta niha ti soz nedane. Bazar tenê li ser demokrasiya Tirkîyeyê ye û ev jî wê gav bi gav çêbibin. Pêşî wê geril-layan bikişînin derveyî welat. Piştî paşvek-

işandina hêzên gerillayan wê çî bibe, ne diyar e. BDP, KCD û PKK di wê baweriyê de ne ku piştî paşvekişandina hêzên gerilla wê hikûmet hin gavan bavêje. Ew gav jî demokrasiya Tirkîyeyê ye. Kurd wê bikaribin zêdetir bi rêya demokrasiyê xwe îfade bikin." Taşçier destnîşan kir ku Ahmet Turk ji wan re gotiye hersê nameyên ku Ocalan nivîsandine yek in û ew nizanin di wan nameyan de çî hatiye nivîsandin. BDP dixwaze di vê pêvajoyê de hemû partî û dezgehên cuda di bin banê KCDê de bicivîne û siyaseteke hevpar li wir çêbibe. Lê DDKD û partiyên din ên Kurdan li hem-

berî vê yekê ne û ew di wê baweriyê de ne ku KCD nikare temsîliyeta wan bike. Li gorî KADEP, HAK-PAR û DDKDê, ji bo ku bi hikûmetê re muzakere bîn kirin û daxwazên Kurdan bi yek dengî bîn vegotin, divê li derveyî KCDê saziyeke din a siwan bê avakirin. Taşçier jî 4 xalên hevpar bi bîr dixê û dixwaze hemû bazar li ser van 4 xalan bêne meşandin.

Bozyel: Lihevhatin di perspektîfa AKPê de ye ne di ya PKKê de ye

Serokê Giştî yê HAK-PARê yê berê Bayram Bozyel jî ramanên xwe yên derbarê pêvajoya çareseriyê de bi Rûdawê re parve kirin. Bozyel bi bîr xist ku ji hevdişinên Osloyê ti encamek derneket û AK Partî gihiştê wê qenaetê ku ev hevdişin encax dikarin bi Ocalan re bibin. Bozyel destnîşan kir ku Ocalan di bin tesîra dewletê de ye û wiha got: "Lewre Ocalan di destê wan de ye. Ocalan tenê bi hikûmetê re dide û distîne. Bandora dewletê ya li ser Ocalan a sereke ye.

Ocalan girtî ye, bibe nebe tesîra vê yekê heye, ew jî tiştêkî însanî ye. Ev girtîbûna wî jî li ser helwesta wî tesîrekê dike. Ji bo wî dewletê ji bo hevdişinê Ocalan tercîh kir. Lê xuyaye ku wan berê li hev kir û piştê ev ji raya giştî re eşkere kirin. Eger wisa nebûya, rêya Îmraliyê ji BDPê re venedikirin. Piştî ku li hev kirin BDP çû Îmraliyê. Bi qasî ku em dibînin ev lihevhatin di çarçoveya perspektîfa AKPê de ye, ne di ya PKKê û Kurdan de ye."

Bozyel da zanîn ku AK Partî di meseleya makeqanûna nû de hatiye wê qonaxê ku demokratîkbûnê pêk bîne lê di vê makeqanûnê de çareserkirina pirsgrêka kurd tine ye. Bozyel sedema vê yekê jî wiha şîrove kir: "Em vê pêvajoyê weke normalîzekirina Tirkîyeyê û siyaseta dibînin. Wexta ev pirsgrêk rabin, pîrsa kurd dikare bi hêsantir safî bibe. Em jî vê pêvajoyê erênî dibînin. Yek jê qet bi pêwendiyên hikûmetê nebe jî, PKK dikare bi yek alî jî çekan rawestîne û fersendê bide demokratîzekirina Tirkîyeyê û siyaseta kurd. Em vê pêvajoyê weke xiyanetekê nabînin. Di vê meseleyê de PKK dereng jî maye. Qet nebe çek dikarin bêne rawestandin. Rewşa agirbestê divê bi îstîkrar bimeşe. Eger hêzên PKKê li vir bin, hertim wê provoke bibe û şer careke din destpêbike, ev agir bidome."

Bozyel destnîşan kir ku di van hevdişinan de serkeftineke mezin û çareserkirina pirsgrêka kurd tine ye û wiha axivî: "Şik û gumana me ev e ku PKK vê gavê weke qezenceke mezin bifiroşe Kurdan. Em dizanin PKK di vî aliyê de pirr bi basîret e. Dikare ji tiştêkî herî xirab mesajeke serkeftinê derxe.

Di vê meseleyê de serkeftineke mezin tine ye û saffikirina pirsgrêka kurd jî tine ye. Lê hewldanên saffikirina pîrsa kurd bi vê gavê, bi rawestandina çekan dikare bigihîje qonaxêke nû. Ji ber ku dema çek ji dewrê rabin, mirov dikare raya giştî ya Tirkîyeyê ji bo çareseriyê amade bike, piştigirîya wan bistîne. Ev tirs û xofa şovenîstan wê zeîf bibe. Civaka tirk wê di aliyê hestên demokratîk ve bikemile. Dema çek rabin, Kurd bi awayekî demokratîk û aştiyane dikarin tifaqên xwe hîn bi rêk û pêktir bi cih bînin. Dikarin alîkariyeke zêdetir ji qada navneteweyî bistînin." Bozyel got ew dikarin weke HAK-PAR bi partiyên Tirkan û Kurdan re ji bo demokratîzekirina makeqanûnê rol bigirin ser xwe û xwest ku 4 xalên hevpar ên Kurdan careke din bîn rojevê.

'Di Newrozê de 400 hezar tûristên Herêma Kurdistanê'

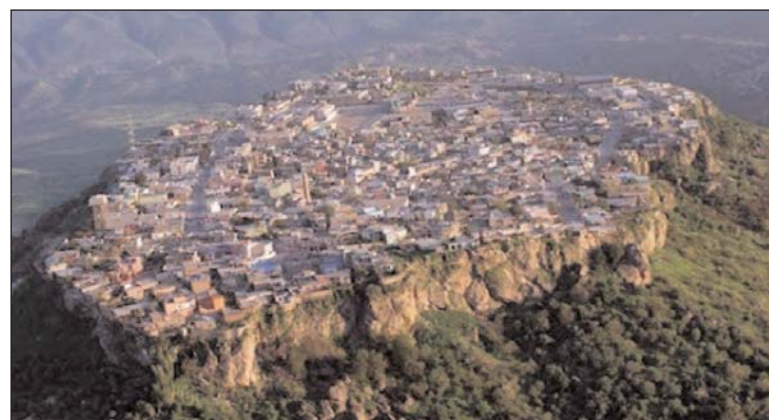
Hewlêr (Rûdaw) – Berdevkê Desteya Geştûguzarê ya Herêma Kurdistanê ji Rûdawê re ragihand ku ew pêşbînî dikin ku îsal di cejna Newrozê de zêdeyî 400 hezar tûrist bîn bajarên Herêma Kurdistanê

Cîgirê parêzgarê Hewlêrê Tahir Abdullah herwiha diyar kir ku Newroza îsal li benda bûyereke din ya balkêş e: "Mezintirîn govend di dîroka Herêma Kurdistanê de li bajarê Hewlêrê tê sazîkirin ku 6500 kes tê de beşdar dibin, da ku rekordê bişikînin û navê Hewlêrê bikeve pirtûka Guinness ya rekordan."

Berdevkê Desteya Geştûguzarê ya Herêma Kurdistanê Nadir Rostî jî ji Rûdawê re got: "Par 352 hezar geşt-yaran di cejna Newrozê de serdana Herêma Kurdistanê kirin û îsal jî tê pêşbînîkirin ku zêdeyî

400 hezar kes di cejna Newrozê de bîn Herêma Kurdistanê."

Wek bernameya xwe ya salane, parêzgeha Hewlêrê di 11ê vê mehê de, ku hemdem e

ligel rizgarkirina bajarê Hewlêrê di sala 1991ê de, heftemîn festîvala azadiya Hewlêrê saz dike. Di vê festîvalê de çend

ahengên curbicur tînen lidarxistin û aheng wê heta 20ê mehê berdewam bikin. Tahir Abdullah got: "Festîval û ahengên îsal weke destpêkekê tînen bikaranîn, da ku her kêmasiyeke me hebe

di sala bê de em wê çareser bikin, ji ber ku Hewlêr wê 2014ê bibe paytexta turîzma welatê erebî."

AKP li ser guhertina 3 maddeyan guftûgo dike

Hewlêr (Rûdaw) – Endamên AKPê yên Komîsyona Lihevkerinê ya Parlamentoya Tirkîyê, li ser formîlekê 3 maddeyên destûra Bingehîn a Tirkîyê ku nabe bîn guhertin dixebitin.

Li gor rojnameya Tirkîye ya Tirkîyê, endamê AKPê yên Komîsyona Lihevkerinê ya Parlamentoya Tirkîyê li ser vê yekê dixebitin. 4 maddeyên Destûra Bingehîn a niha ku dibêjin, "Maddeya Yekemîn ku awayê dewletê Komare, maddeya 2. Taybetmendiyên Komarê, xalên maddeya 3. nayên guhertin û ji bo guhertinê jî pêşniyar nayê kirin" tînen sererastkirin.

Endamên komîsyonê yên AKP'yî ku di nava xwe de civîn lidarxistine, ger ev madde bîn guhertin, li ser wê yekê radiwestin ku hersê maddeyên despêkê dikarin bîn guhertin.

Maddeyên destûra Bingehîn a

Tirkîyê ku nabe bîn guhertin evin.

Madde 1: Dewleta Tirkîyê Komare.

Maddeya 2: Komara Tirkîyê, aramiya civakê di nava hevgirtina netewî û feraseta dadî, li hemberî mafê mirovan rêzdar û girêdayî netewperestiya Atatürk. Xwe dispêre hêmanên jor, welatek demokrat, sêkuler û xwedî hiqûqekî civakî ye.

Madde 3: Dewleta Tirkîyê, bi welat û gelê xwe hevpere û nabe bê parçekirin. Zimanê wê Tirkî ye. Ala wê wekî hatî desnîşankirin, stêrk û heyva spî û li ser rengê sore. Merşa netewî 'İstiklal Marşı' ye. Paytexta wê Enqere ye.

NEWROZ CEJNA DÎROKÎ YE

Bêwar Barî Teyfûrî

Di nav gelên rojhilata nêzik û navînda gelê kurd yê herî kevnare. Kurda di dîroka van herêmandan dewseke (şopeke) berbicav hiştine. Ev gelê kevnar û mîrxas kareke mezin daye çand û dîroka gelên cuda û pêjdaçûyîn, dewlemendbûna kûltûr û menevîyata wanda roleke girîng leyîstîye. Dîbêjin gelê bê çand bê kesayete. Her cejin, merasîm, urf-edet nexşe çanda gele, him jî pareke bîngeha çanda netewî ya dîrokiye.

Her gel jîyanêda anegorî menevîyata xwe çanda xwe çêdike. Cejin, merasîm û li vanava girêdayî erf-edetên cuda-cuda di pêş ketina çanda netewî û civakî da roleke gelekî mezin dilîzin. Di van cejin û merasîmêda helwesta mirovan dereqa jîyanê tê xuya kirinê. Heyam tîn dubuhurîn hinek cejin, eydên kevn an wêneyên xwe dugeherin, an jî ji bîra gel dertên. Lê hinek cejin, eyd jî hene ku çiqasî jî dem bîn derbazbin jî ewana di her demîda terî û jîr dimînin û bi coşîya gur, bi heytehol

tên qeyd kirin. Ji van cejnan yek yê heyî kevnar cejna Newrozêye. Ev cejin ev çend hezar sale bandorî li ser menewîyata mirovan û gelan dike.

Newroz di dîroka gelê kurda jî û jîyana wanada jî bi gilîkî kurt jîana kurdanda dewseke hêja girtîye û digire. Cejnên ku bi qedera gelanva, bi rizgarîyêva, şoreşêva têkilîyên wan hene, an jî wanva girêdayîye (di alîyê gelanda bi) di bîranîna wanada timê dijî, an jî derbazî jîyana wan dibe her dem bi hub û hizkirin, bi şadîmanî bi coşîyeke alavî tê nitirandin û parastin.

Newroz di efrandariya gelê kurdanda cîkî pir bi rûmet û sîyanet digire. Newroz jîyana meda sembola serhildanê û bûyîna azadiyêye, nişana rizgarîyêye. Newroz destpêka buharê, vejîna tebîetê (sîrûşt), silava jîyana nû û vemirandîna sîtemêye. Newroz emrekî bi rûmete, wekhevîye, nêt û meramên qencin. Newroz-altindarî û parastina mafên mirovane û xwesteka mirovahîyêye. Newroz-cejneke dîrokiye. Cejna şehîdane. Newroz-salname kurd û Kurdistanêye.

Dîrok dide kîşê di berî heyamê me hukumdarên Assûrîyayê li ser axa Kurdistanê û li rojhilatê da hetanî 400 salî hukumdarî kirine. Berî zayînê 612-salê 2610 sal berîya me 21ê adarê bi serwêrtîya mîrxasê lêgêndar Kava xaka Kurdistanê û gelên rojhilatê ji bin bandor û dagîrkirina Asûrîyan tîn azad kirinê. Dû vê altindariyêra dewleta kurd a yekemîn Mîdîya tê ava kirinê. Ji vê bûyerê şûnda her sal 21-ê adarê tê hesavkirin çawa destpêka edlayê, biratiyê, emrê şa û aza, roja nû. Bi kurdî nohroj-Newroze. Bi navê Newrozê girêday gelek lêgênd û cîrok hatine gotine. Ji van lêgêndan yek jî bi navê hêdad û engal Kavayêva girêdayîye. Navê Kava sembola azadiyêye li Kurdis-

tanê de. Lêgênd weha destpêdibe.

... Wextekî li Kurdistanê de bi navê Dehoq hukumdarekî zalimî, bê bext hebûye. Ew gelekî qeddar bûye, her tim bobelat anîye li serê binelîyên Kurdistanê.

Rojekê li ser milê wî sîtemkarî du damarê wek mer şîn dibin. Çiqas hekîm û loxman derman çê dikin ku evî hukumdarî devxwîn ji vê xezabê xelazkin. Lê car wî nedibû.

Dawîyêda hekîm û loxman dicivin (beşter) biryar dikin ku hero mîjîyên du xortên kurd bidine wan meran ku zirarê nedine hukumdar û wî nexwîn. Wê rojê şûnda hero du

xorta dukujîn mîjîyê wan didine mera. Binelî, gundî di dest wî zalimî tengezar dibin.

Rokê disa mirovên wî qedarî tîn ber derê Kava ewladê wî dawîyê dixwazin. Kava mirovekî hunermend bû. ewî bi hesîna mirov çêdikir. Kava heşt zarê xwe qurbana Dehoq dabû.

Lê vîcarê yê dawîyê ê neha nade. Mîqabilî Dehoq ê bê xwedê cînar û gundîyan beşter dike sozê xwe dikin yek êrîşî li ser qesira wî dikin. Kava çakûçê xweva serê Dehoqê xwînmêj diperçqîne û wî dukuje, lêşkerê wî tarmar dikin. Kava qesra wî zulmkarî de rûdinê dibe hukum dar. Gundî hev dicivin. Kava dibêje: - Îro şûnda li welatê me wê xwîn nerije kesekê sîtem nebîne. emê dewletek, jîyanek nû serrastkin agirar vêxin, govendan bîkşînin bila roja îro, bîst û yekê adarê roja cejnê be, roja undabûna zordestiyê be, destpêbûna emrê şa û aza be, rênişarizgarîyê be Newroz.

Newrozê dilê hemû kurdê welatparêz de vêdikeve û zûtirê li welat agrê azadiyê vêkeve. Belê Kurdistan bi xwîna şêdanva çêdibe û em her kurdên bi namûs şerefeke mezin dikişînin, serkeftin dixwazin û dibêjin: "Heta dibî cêleka 40 salî bibe boxê rojekê" an jî "Mîrina bi şeref ji emrê bindest çetîre".

Belê, heqê kurdan tune vî şerî bidin der. Îro em bi ruhê xwe, bi ramanên xwe, bi nefesa xwe, bi xwîna xwe êrîşî ser merê çar serê dikin, em rêça Kava didimînin. Hesreta me, daxwaza me, ola me, bawerîya me Kurdistanê. Kurdistan gazî dike, hîvî dike, gelê kurd xwe timê pêş dixê, jîyanêra dimeşe û dîroka xwe bi xwîna xwe dinîvsîne.

Bi bawerîke mezin jîyana xwe didomîne, çandêke nû çêdike, li dîroka mirovahîyê belgeke nû vedike, belga qehremaniyê û vê belgê bi xwîna xwe sore qetranva dixemilîne. belê, îro kurd cejna xwe bi xwîna xweva pîroz dikin. Nêzikî armançên xwe dibin. Agrê Newrozê dişuxule. Ev agir ese ê bibe meşel di welêt. Em kurd bi bawerî hîvdarê wê roja aza û bi rêzin.

Ew rojê bê...

**Ez bawerim ew rojê bê,
Ew qezence şêdane.
Hêsrên cavên dayikane,
Ew hesret û armanca mîlyonane.**

**Ew bawerîya Mezlûm Doxan,
Ew daxwaza Rewşen, Alkan.
U rênişar şêdan,**

**Ez bawerim ew rojê bê.
Ew hesreta gelê meye,
Ew xelata şerê meye.
Ew qezence şêdane,
Ez bawerim ew rojê bê.
Ew rojê aza nuhe,
Û rojêke pir bi rêze...**

Barîfê Teyfûr.

МЫ ПРАЗДНУЕМ НАВРУЗ

Каждому курду понятно, что это начало Нового года. Каждому русскому тоже станут понятны эти слова, если он прислушается и услышит, что "нав" - это новый, а "руз" или "рож" - это Солнце, та самая "Жар-птица", за которой часто охотятся в русских сказках. Сегодня она приходит сама. Наступает новый год. Мы как будто бы отстаем от других народов, поскольку все уже отпраздновали наступление нового года, а у нас он приходит даже позднее, чем в Китае, в момент весеннего равноденствия - 21 марта. Мы сохранили этот обычай, насчитывающий многие тысячи лет от наших предков. Он прост и понятен, пришла весна, начинается новый год с его заботами и радостями. Почему мы, несмотря на то, что в нашей жизни случается многое, и, к сожалению, пока еще много трагического и печального, радуемся этому празднику. Потому что нельзя иначе встречать возвращение солнца, весну, начало полевых работ, пробуждение природы.

Эта весна для нас не только трагична, но и полна надежд. Курдам удалось прорвать многовековую блокаду и заявить о себе в полный голос. Победа демократии в Южном Курдистане, где курды сумели наладить нормальную жизнь, дает много. Она показывает, что курды выстояли,

несмотря на все испытания, когда мы как народ иногда были на грани исчезновения, когда против нас проводилась, а в таких странах, как Сирия все еще проводится, политика открытого геноцида. Выборы в Ираке показали, что,

когда завоеваны условия для свободного волеизъявления, курды способны стать и уже стали мощной политической силой, хорошо знающей свои национальные интересы и добивающейся их настойчиво и последовательно.

К сожалению, в таких странах, как Турция, Иран и Сирия, из этого сделали негативные выводы. Это не обрадовало правящие элиты этих стран, а обеспокоило. Прежде забытые курды, не только борются, но и добиваются своих прав. Пример Южного Курдиста-

на не только обрадовал и вдохновил курдов, но и насторожил и обеспокоил их противников. Они боятся, что курды, составляющие в этих странах многочисленное население, добьются своих прав и станут играть ту роль, которой

они заслуживают. В Сирии усилились провокации и преследования курдов, что проявилось в событиях в Камышлы 12 марта 2004 года. Сегодня войска, которые Президент Ассад вынужден убирать из Ливана, направляются в курдские районы Сирии. Смысл этих действий хорошо понятен курдам. Это прямая и очевидная угроза. Вместо того, что признать права курдов и урвать их с арабским населением Сирии, отказаться от политики дискриминации курдского населения,

они усиливают репрессивный аппарат. Но время прошло, наступление свободы, как и весенний возврат солнца, не останавливать. Чем сильнее сирийские чиновники цепляются за свои привилегии, тем меньше у них шансов сохранить свою власть в стране, тем скорее они будут вынуждены повторить судьбу своих коллег из иракского отделения партии БААС.

Более продвинутыми оказались власти Турции, которые ради того, чтобы вступить в Евросоюз и получить преимущества принадлежности к Европе, идут на реформы в сфере межнациональных отношений, хотя делают это неохотно и с затяжками. Курдам в Северном Курдистане непросто отстаивать свои права. Но это стало можно делать политическими методами, хотя еще недавно турки понимали только силу. Сравнительно медленно происходит изменения положения курдов и Восточном Курдистане, но и там положение дел меняется к лучшему. В этот праздничный день я хотел бы сказать, что еще десять лет назад, многое из того, что курды имеют сегодня, казалось невероятным. Свобода ускоряет свой бег. Сегодня она бежит к нам на встречу, а не от нас.

Если раньше приходилось воевать с врагами, то сегодня все большее значение имеет для нас

уровень культурного и экономического развития. Мы завоевали свободу на части территории своей страны, часть курдов свободна. Но свободы ждут и других частях Курдистана. Кроме того, в Южном Курдистане нужно сделать жизнь народа процветающей.

Повсеместно, везде, где живут курды нужно объединяться, повышать культуру курдского населения, восстанавливать свою литературу, историю, создавать свое кино и делать многое другое. Наш народ никогда не сидел, сложа руки, многое делалось и раньше, но сегодня у нас есть стимул делать все это с удвоенной, утроенной силой. И это можно и нужно делать везде, не только в Курдистане, но и здесь в России. Сегодня каждый может внести свой вклад в рост мощи Курдистана. Это радость работать на себя и на свою родину. Если мощно поднимется Южный Курдистан, свобода скорее придет и на остальные земли нашей родины.

Да здравствует Курдистан!
Пусть Навруз принесет счастье всем народам!

Пусть будут счастливы все народы, дружелюбным курдам!

Бару Тайфур

Halepçe Katliamı'nda yaşamını yitirenler Van, Erciş, Dersim, Bingöl, Adana ve Nusaybin'de etkinliklerle anıldı. Ankara, Hatay, İstanbul ve İzmir'de üniversite öğrencileri öncülüğünde yüzlerce kişi tarafından protesto edildi. Halepçe'de ise bugün yüzbinlerin katılacağı anma töreni düzenlenecek.

Mardin'in Nusaybin İlçesi'nde Halepçe, Qamişlo, Gazi ve Nusaybin 1992 Newroz'u'nda yaşamını yitirenler yürüyüşle anıldı. Yürüyüşe Nusaybin Belediye Başkanı Ayşe Gökkan, BDP yöneticileri, MEYA-DER, DÖKH, Barış Anneleri üyeleri ile birlikte binlerce kişi katıldı. 1992 Newroz'u'nda yaşamını yitirenlerin fotoğraflarının taşındığı yürüyüşte, "Em ê tola Halepçe, Gazi, Qamişlo, Roboskî û

Katliamcılar lanetleniyor

şehidên Newrozê hilînin" pankartı taşındı. Şehitler Köprüsü'ne gelen kitle burada özgürlük

mücadelesinde yaşamını yitirenler için saygı duruşunda bulunuldu. Daha sonra açıklama yapan

Onurlu bir barış için el ele verelim

Amed Barış Anneleri İnisiyatifi, "Nasıl ki esirler ailelerine kavuştu, gerilla anneleri de çocuklarına kavuşmak istiyor" diyerek, onurlu barış için el ele verme çağrısında bulundu.

Amed Barış Anneleri İnisiyatifi,

Kıran, PKK'nin barış istediğini elindeki esirleri bırakarak gösterdiğini ifade ederek, "Onurlu bir barış istiyoruz. Bu barışın altı boş olmasın. Başbakan silahlarınızı gömüp gidin diyor, bunu kabul etmiyoruz. Kimi kimin ülkesinden

adım atma sırasının devletle olduğunu ifade etti. Kıran, "Buradan bir anne olan Emine Erdoğan'a sesleniyorum, Başbakan Erdoğan' a sesleniyorum; artık anneler ağlamasın. Nasıl ki esir askerler ailelerine kavuştu, gerilla anneleri de çocuklarına kavuşmak istiyor" dedi. Geçmiş barış girişimlerinden söz eden Kıran, "Onurlu bir barış için gelin asker ve gerilla anneleri olarak bu kanı birlikte durduralım. Çocuklarımız piknik için dağa gitmediler. Bizler kimlik ve dil mücadelemizi sonuna kadar sürdüreceğiz" diye konuştu.

Barış Annesi Cahide Akan ise, "Sayın Öcalan'ın her zaman arkasındayız. Önderliğimiz ne derse biz de onu desteklemeye hazırız. Önderliğimiz de barış istemektedir. Bizler, Barış anneleri olarak bu süreçte destek vermek için elimizden geleni yapacağız" dedi.

DİHA/AMED

ifi, serbest bırakılan esirlerle ilgili basın toplantısı yaptı. Kürtçe konuşan Barış Annesi Hava

kovuyor" dedi. PKK'nin bu süreçte üzerine düşeni yaptığını ve adım attığını söyleyen Kıran,

Hasta tutsaklar bırakılsın

İnsan hakları savunucuları, Adalet Bakanlığı önünde oturma eylemi yaparak, cezaevlerindeki 300'ü aşkın hasta tutsağın geç kalınmadan tahliye edilmesini istedi.

İHD Ankara Şubesi Cezaevi Komisyonu üyeleri, hasta mahkumların serbest bırakılması talebiyle Adalet Bakanlığı önünde oturma eylemi yaptı. Hasta tutsakların yakınlarının da katıldığı eylemde "Hasta tutsaklar serbest bırakılsın" pankartı açıldı. İHD Ankara Şubesi Cezaevi Komisyonu üyesi aynı zamanda hasta tutsak Erol Zavar'ın eşi Elif Zavar, 2012 yılında 13 hasta tutsağın ölümüne terkedildiklerini hatırlatarak, cezaevinde her geçen ölümüne biraz daha yaklaşan yüzlerce hasta tutsak bulunduğunu belirtti. Zavar, bu tutsakların durumuna dikkat çekmek için her hafta Cuma günü Adalet Bakanlığı önünde olacaklarını söyledi. Eyleme destek veren Yazar Temel Demirel ise, vicdanlara seslendiklerini belirterek, "Adaletsizlik bakanlığının duvarları, adaletsizlik bakanlığının kulakları bu seslere kapalı. Kulaklarınız

sağır olsa da sesimiz duvarlarınızda yankılanmaya devam edecektir" dedi. Eylem, "Hasta tutsaklar serbest bırakılsın", "Zindanlar yıkılsın tutsaklara

özgürlük", "İçerde dışarıda hücreleri parçala", "Tecrit ölümdür, tecride son" sloganlarıyla sona erdi.

Tahliyesi reddedildi

Cezaevindeki hasta tutsaklar ise Adli Tıp ya da yargı kurumları tarafından ölümüne terkedilmeye devam ediliyor. Kandıra 1 No'lu F Tipi Cezaevi'nde bulunan siyasi tutuklu

Mete Diş, ağır derecede kanser hastası olmasına rağmen hakkındaki tahliye talebi kabul edilmiyor.

Mete Diş'e ağrı şikayeti ile gittiği hastanede testis kanseri teşhisi konuldu. Acil olarak

ameliyata alınan hasta tutuklu için doktorlar, tümörün vücuduna yayılmış olabileceğini söyledi. Diş, kemoterapi için Kartal Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne sevk edildi. Diş'in avukatının raporlarla İstanbul 12. Ağır Ceza Mahkemesi'ne yaptığı tahliye başvurusu ise reddedildi.

HABER MERKEZİ

BDP Nusaybin İlçe Başkan Yardımcısı Şengül Oğur, Kürtlerin tarihinin katliamlarla dolu olduğunu belirterek, "25 yıl önce yapılan Halepçe katliamı hala Kürtlerin zihninde canlıdır" dedi. Roboskî katliamı ve Nusaybin Newrozunda katledilenlere dikkat çeken Oğur, "1992 yılında bu köprü'nün üzerinde özgür bir Newroz'u kutlamak isteyen onlarca arkadaşımız katledildi. 2013 yılı Newroz'u bunları düşünerek kutlamamız gerekir" dedi. Konuşmalar ardından temsili olarak 16 karanfil Çağ Dere-si'ne bırakıldı.

Van Barosu da Halepçe Katliamı'nın 25'inci yıldönümü dolayısıyla Baro binasında basın toplantısı düzenlendi. Toplantıda konuşan Van Barosu İnsan Hakları Komisyon Üyesi Muhammet

Aksoy, insanlığa karşı işlenen bir suç olarak, soykırım faillerinin Uluslararası Ceza Mahkemesi'nde yargılanmaları gerektiğini dile getirdi.

Van'ın Erciş İlçesi'nde de Halepçe Katliamı'nın yıldönümü nedeniyle basın açıklaması yapıldı. Zilan Parkı'na kadar düzenlenen yürüyüşte, Kürt halkına Zilan'dan Roboskî'ye kadar katliamların sürdüğüne dikkat çekerek, mücadele çağrısı yapıldı.

BDP Ceyhan İlçe Örgütü de katliamın yıldönümü vesilesiyle basın açıklaması yaptı.

Halepçe Katliamı'nı üniversite öğrencileri de protesto etti.

Dersim, Bingöl, Ankara, İzmir, Amed'deki üniversitelerde yürüyüş ve forumlar yapıldı.

HABER MERKEZİ

Azadî İnisiyatifi Koordinatörü Adem Özcaner: Kürdlerin ortak talepleri olan Siyasi Statü, Anadilde Eğitim, Kürdçe'nin de resmi dil olarak kabulü ve Örgütlenme özgürlüğünün tanınmasını talep etti.

Diyarbakır Sivil Toplum Kuruluşları ve Siyasi Oluşum temsilcileri, Diyarbakır'da bulunan Türkiye Dışişleri Bakanı Ahmed Davudoğlu ile bir araya geldi.

Aldığımız bilgilere göre, dün akşam saatlerinde Devlet Su İşleri Sosyal Tesisleri'nde gerçek-

Özcaner: Kürdlerin Milli Talepleri kabul edilmeli

leşen geniş katılımlı toplantıya Kürdistan İslami İnisiyatifi / Azadî İnisiyatifi, Dicle-Fırat Diyalog Grubu, DDKD, Suriye Kürdleriyle Dayanışma Platformu, Suriye Kürdleri İlerici Demokrat Parti temsilcileri, Diyarbakır'ın eski ve yeni milletvekillerinden bazıları ve Diyarbakır AK Parti teşkilatı katıldı.

Toplantıya katılanlar arasında yer alan Hak, Adalet ve Hürriyet İçin Kürdistan İslami İnisiyatifi / Azadî İnisiyatifi Koordinatörü Adem Özcaner, barış süreci, Kürd ve Kürdistan davası ile ilgili görüşlerini, yakın gelecekte gerçekleştirilebilecek talepleri ve çözüm önerilerini ortaya koydu.

Konuşmasının büyük bölümünü Kurdî/Kurmancî gerçekle-

tiren Adem Özcaner, İslam hukuku ve evrensel insan haklarını esas aldıklarını belirterek; bu çerçevede, özellikle Kürdlerin ortak talepleri olan Siyasi Statü,

Anadilde Eğitim, Kürdçe'nin de resmi dil olarak kabulü ve Örgütlenme özgürlüğünün tanınmasını talep etti.

Kürdistan İslami İnisiyatifi / Azadî İnisiyatifi Koordinatörü Adem Özcaner, ayrıca Diyarbakır v.b yerlerdeki 'Ne mutlu Türküm diyene!' yazılarının ve 'Andımız'ın kaldırılması, başörtüsüne her alanda özgürlük tanınması, Kızıltepe ve Nusaybin'de Suriye Kürdleri için iki kamp kurulması, Güney-Federal Kürdistanlı üniversitelere denklik tanınması gerektiğini dile getirdi.

Türkiye Dışişleri Bakanı Ahmed Davudoğlu'nun ise, 'Orta-doğu'daki halkların haklarını savunuyoruz.' dediği öğrenildi.

www.haberdiyarbakir.com

Polisler Nevruz için İstanbul'da...

İstanbul Zeytinburnu'nda yapılacak Nevruz kutlamalarının da görev almak üzere çeşitli illerden 400 polis havayoluyla İstanbul'a getirildi.

(DHA) -- Gümüşhane, Rize ve Trabzon illerinde çevik kuvvet polisi olarak görev yapan yaklaşık 400 polis Türk Hava Yolları'ndan kiralanan iki uçakla saat 06.00'da İstanbul'a geldi. Polisler, silahlarını, kumanyalarını, kask ve ve kalkanlarını otobüslere yükledikten sonra görev yapacakları Zeytinburnu'ndaki Kazlıçeşme

Meydanı'na hareket etti. Bu arada İstanbul Atatürk

Havalimanı'nda görev yapan yaklaşık 300 polisin ne Nevruz kutlamaları için görevlendirildiği öğrenildi.

Halepçe'de katledilenler anıldı

16 Mart 1988 yılında Halepçe'de Saddam rejimi tarafından kimyasal silahlarla bombalamalar sonucunda yaşamını yitiren 5 bin Kürt anıldı. Halepçe'de 16 Mart 1988'de Saddam rejiminin düzenlediği bombardıman sonucunda yaşamını yitirenler için iki ayrı anma töreni düzenlendi. 16 Mart 1988 günü Saddam rejimi tarafından atılan kimyasal bombalarla katledilen 5 bin Halepçeli, mezarlarının başında anıldı. Herkesin siyahlar giydiği, her yere siyah pankartların ve bezlerin asıldığı Halepçe'de yas havası hakimdi.

İlk anma Güney Kürdistan Yönetimi tarafından düzenlendi. Yerel saatle saat 10.00 civarlarında başlayan anmaya Güney Kürdistan Bölgesi Başbakanı Neçirvan Barzani ve YNK Politbüro üyesi Irak Cumhurbaşkanı Celal Talabani'nin eşi Hero İbrahim Ahmet, BDP'li vekiller Ayla Akad, Mülkiye Birtane, Nazmi Gür, Roboskili ailelerin yanı sıra, çok sayıda devlet yetkilisi ve yüzlerce kişi katıldı. Dünyanın birçok yerinden 5'inci Mezopotamya Tıp Kongresi'ne katılmak için gelen 600 civarında doktorun da

katıldığı anma töreni Muniy'te (Halepçe Şehitleri Müzesi) yapıldı. Burada bir konuşma yapan Güney Kürdistan Yöneti-

mi Başbakanı Neçirvan Barzani, 16 Mart'ın Güney Kürdistan'da resmi soykırım günü olarak ilan edildiğini belirtti. Barzani, Kürt halkının bu tarihi canlı tutması ve birliğine, özgürlüğüne sahip çıkması gerektiğini de sözlerine ekledi.

HALEPÇELİLER HÜKÜMETİN İLGİSİZLİĞİNDEN ŞİKAYETÇİ

İkinci etkinlik ise, Güney Kürdistan hükümetinin ilgisizliğinden rahatsız olan Halepçelilerin düzenlediği törendi. İkinci

tören Halepçe Şehitleri Mezarlığı'nda düzenlendi. Yerel saatle saat 10.30'da başlayan törene binlerce kişi katıldı.

PÇDK, Tevgera Hemwelatiyên Azad u Yeksen, RJAK ve KNK'nin de katıldığı bu törende birçok siyasi parti ve sivil toplum örgütünün mesajları okundu. Burada bir konuşma yapan PÇDK Eşbaşkanı Diyar Xarib, söz konusu katliamın herhangi bir ülkeye değil, siyasal bir örgüte değil, Kürt halkının tamamına yapıldığını belirtti. Kürt halkının tamamına dönük, egemenlerin katliamcı bir siyaseti olduğuna dikkat çeken Xarib, "Kürt halkı da bu temelde

hiçbir siyasi görüş, ideolojik bakış açısı gözetmeksizin sahip çıkması gerekiyor" dedi. Halepçe'nin dünya genelinde bir katliam olarak kabul edildiğini ancak soykırım statüsüne alınmadığına da dikkat çeken PÇDK Eşbaşkanı Diyar Xarib, Halepçe'nin soykırım olarak kabul edilmesi için merkezi Irak hükümetinden bir karar çıkması gerektiğine de dikkat çekti. Bu konuda Güney Kürdistan hükümetinin, siyasi partilerin ve dekmokratik kitle örgütlerinin çalışması gerektiğinin de altını çizdi. Xarib, "Şimdiye kadar Halepçe halkına çok fazla hizmet yapılmadı. Halepçe'de yaşamını yitiren çok sayıda kişi hala şehit dahi ilan edilmemiş" diyerek sözlerini sürdürdü.

Kürtlere yönelik tarihte birçok katliam yapıldığını hatırlatan Xarib, devamla şöyle konuştu: "Kürt ulusallığı tamamlanmayana kadar sürekli olarak Kürtler üzerinde bir katliam tehlikesi olacaktır. Yeni Halepçelilerin, yeni katliamların önüne geçilmek isteniyorsa, Kürt ulusallığına önem ve hız vermek gerekiyor."

Halepçe Şehitliği'ndeki alternatif anmaya katılan kitle, buradan resmi kutlamanın yapıldığı Muniy'e (Halepçe Şehitleri Müzesi) geçti. (anf)

Nihai metne gidiyoruz

Öcalan'ın taslak "Yeni yol haritası" metnine Kandil, Avrupa ve BDP'nin verdiği yanıtların devlet yetkililerine teslim edildiğini açıklayan BDP Genel Başkanı Selahattin Demirtaş, "KCK'nın 3, Avrupa'nın 7 ve BDP'nin 3 sayfalık yanıtları var. Nihai metni almak için adaya gideceğiz" dedi.

BDP Genel Başkanı Selahattin Demirtaş, Abdullah Öcalan'ın taslak "Yeni yol haritası" metnine Kandil, Avrupa ve BDP'nin verdiği yanıtların devlet yetkililerine teslim edildiğini açıkladı. Demirtaş, "Mektuplar bizden önce gidiyor. Biz nihai metni almak için adaya gideceğiz" dedi. MİT'in teslim aldığı ve adaya ulaştırdığı öğrenilen metinlere ilişkin Demirtaş, bir grup BDP muhabiri ile parti genel merkezinde yaptığı sohbet toplantısında, "Mektuplar Kandil'den ve Avrupa'dan bize ulaştı. Üçüncü heyet gitmeden İmralı'nın hazırlık yapması için yetkililere teslim ettik. Muhtemelen ulaştırılmıştır. KCK'nın 3, Avrupa'nın 7 ve BDP'nin 3 sayfalık yanıtları var" dedi.

YOLCULUK YARIN

Üçüncü BDP heyetinin de yarın İmralı'da olmasının beklendiği sürece ilişkin olarak Demirtaş, "Bizim beklentimiz eşbaşkanların içinde olduğu bir heyetin adaya gitmesi. Nevruz öncesi adaya gidilecek. Heyet gidecek ki Öcalan'ın çağrısını Nevruz öncesi alabilsin. Muhtemelen de çağrı Nevruz'da açıklanacak. Heyet dönüşte kısa bir açıklama yapabilir ancak esas açıklama Nevruz'da yapılır" bilgisini verdi.

MECLİS DESTEKLESİN

Demirtaş, "Öcalan'ın PKK unsurlarının Türkiye dışını çıkarması için TBMM onayı ya da desteği istemesi" ile ilgili olarak da "Öcalan sınır dışına çıkış çağrısı yapar mı yapmaz mı, göreceğiz. Yapacağı ihtimali üzerinden konuşayım ben. 30 yıldır Türkiye'de silahlı olarak bulunan bir örgüt var ve örgütün lideri 'Türkiye'nin sınırları dışına çıkın, parlamento da bunu desteklesin' diyor. 'Yok kardeşim ülkemiz içinde kalsın' diyor, her Türk ve Kürt gencinin ölümünden sorumlu olurlar" açıklamasını yaptı. Demirtaş sözlerini

şöyle sürdürdü:

MEKAP YÖNTEMİYLE

"Sınır dışına çıkışın ne zaman tamamlanacağına ilişkin en azından şunu söyleyebilirim ki verilen bazı tarihler kesinlikle yanlış. Bu işin mantığı da yok zaten. Koşarak mı çık-

caklar, ne yapacaklar? Erzurum'da olan var, Hakkâri'de olan var. 16'sında çıkamayan kalacak mı Türkiye içinde. Mutlaka hükümetle Öcalan arasında bir takvimlendirme vardır ama bir gün koymak mantıklı değildir. Sınır dışına çıkışın yöntemi konusunda işi şu an için bildiğimiz tek yöntem 'mekap' yöntemi, yürüyerek çıkarlar sanırım. (Mekap: Sarı spor ayakkabı)

STRATEJİ DEĞİŞİKLİĞİ

Silah bırakmanın ve sınır dışına çekilmenin ötesinde bir stratejik bir değişikliğe gidilmesi gerekiyor. Soru, Kürtlerle Türk devleti ilişkisi yeniden dizayn edilebilir mi? Bu nedenle ateşkesten çok daha öte bir çağrı olabilir. Hükümetin yaklaşımları da bu değişikliğe kendini hazırlıyor. Devlet de artık Kürt-Türk ilişkilerinde stratejik bir değişiklik olması gerektiğini düşünüyor. Örneğin, Rojava'da (Suriye'deki en önemli Kürt bölgesi) de facto bir devlet var bunun resmileşeceği anlaşıyor. Öcalan'ın Nevruz'la birlikte bu stratejik değişikliği yaratabilecek bir çağrı olmasını bekliyoruz. Parlamento artık şunu idrak etmeli, turuncu ceylan derisi koltuklar, askerlerin nöbet tuttuğu yerlerden farklıdır. Ahkam keserken başkalarının çocuklarını düşünün. Bu ülkenin parlamentosuyuz ve biz medeni şekilde tartışmalıyız. Hangi MHP'li ülkenin doğusunda çocukların ölmesini istiyor ki MHP böyle

yaklaşsın. CHP için de geçerli bu. Önümüzdeki aylar içinde parlamento, cumhuriyetin kuruluşuna benzer bir sorumluluk döneminden geçecek. Bu stratejik değişikliğe parlamento hazır mı değil mi göreceğiz."

3 askere tezkere

PKK tarafından kaçırıldıktan sonra 13 Mart'ta serbest bırakılan kamu görevlilerinin durumlarına ilişkin belirsizlik ortadan kalktı. İçişleri Bakanı Muammer Güler, "Askerliklerinin kesintiye uğrayan bölümden sonrasını tamamlayacaklar" diyerek görevlerine devam edeceklerini söylemişti. NTV'nin haberine göre, ailelerine kavuşan görevlilerin kendilerine verilen 1 aylık iznin ardından savcılıkta ifadeleri alındıktan sonra mahkemeye çıkarılmaları bekleniyor. Prosedür gereği gerçekleştirilecek işlemlerde, 3 erin kaçırılıp kaçırılmadığı tespit edilecek. Ardından erler Reşat Çeçan, Hadi Gizli ve Ramazan Başaran'a tezkere verilecek. Uzman çavuşlar Kemal Ekinci ve Zihni Koç ile Astsubay Abdullah Söpceler ise 1 aylık iznin ardından görev yerlerine dönecek. Ekinci, Koç ve Söpceler de çalışma sürelerinin 3 yıl olduğu dikkate alınarak farklı yerlere tayin edilecek.

Ağrı'da Ak Parti BDP çözüm süreci plakette

ÇAĞDAŞ Gazeteciler Derneği Ağrı şubesinin düzenlediği 'Yılın Enleri' töreninde, AK Parti'li ve BDP'li milletvekilleri ile belediye ve il başkanları 'çözüm sürecine' destekleri nedeniyle birbirlerine plaket verdi. Halk Eğitim Merkezi'nde düzenlenen törene Vali Mehmet Tekinarslan, Ağrı milletvekilleri Ekrem Çelebi, Fatma Salman (AK Parti), Halil Aksoy (BDP), Belediye Başkanı Hasan Arslan (AK Parti), Doğubayazıt Belediye Başkanı Canan Korkmaz (BDP), AK Parti İl Başkanı Abbas Aydın, BDP İl Başkanı Halef Keklik, ÇGD Başkanı Hüseyin Bayram, kaymakamlar ve belediye başkanları katıldı. Konuşmaların ardından AK Parti'li Milletvekili Fatma Salman, BDP'li Doğubayazıt Belediye Başkanı Canan Korkmaz'a, BDP İl Başkanı Halef Keklik de Fatma Salman'a plaket verdi. AK Parti İl Başkanı Abbas Aydın da BDP Milletvekili Halil Aksoy'a plakettini takdim etti.

Asef ULAŞ / DHA

Azadî İnisiyatifi: Halepçe Katliamı'na Dünya sessiz kaldı

Azadî İnisiyatifi: Katliamın yıldönümü münasebetiyle, Halepçe şehitlerini rahmetle anarken, Kürdistan halkına özgürlük, insanlığa da barış ve kardeşlik nasip etmesini Cenabı Hak'tan niyaz ediyoruz. Hak Adalet ve Hürriyet İçin Kürdistan İslami İnisiyatifi / Azadi İnisiyatifi Halepçe Katliamı'nın yıldönümü münasebetiyle bir basın bildirisi yayınladı. Yayımlanan basın bildirisi şöyle:

Basın ve Kamuoyuna

16 Mart 1988 günü, Halepçe'nin kimyasal gazlarla saldırıya uğradığı ve binlerce insanın yaşamını yitirdiği bir tarihtir. Etkileri hala devam bu olaydan dolayı insanlık adına utanç duymamak elde değildir. Birinci ve ikinci paylaşım savaşında statüsüz bırakılan Kürdistan coğrafyası ve halkı, uluslar arası güçler tarafından Kürdistan'a komşu devletlerin insafına terk edilmiştir. Bu durum insanlık âlemi için bir utanç olduğu gibi, Kürdistan'ı işgalleri altında tutan devletlerin tamamı 'İslam Ükesi' olarak tanımlandığı için de İslam dünyası da bu utanca ortaktır.

Daha önce Kürdistan coğrafyasında emsallerini Dersim, Zilan'da gördüğümüz katliamların bir benzeri, İran-Irak savaşının devam ettiği bir hengâmede batılı ve Ortadoğu'daki rejimlerin, İslam dünyasının sessizliği ve dolayısıyla rızasıyla Halepçe'de yaşandı. Masum, savunmasız, siyasi statüden mahrum Kürdistan'ın bir parçası olan Halepçe'de yaşanan bu olaya NATO, BM, İKÖ, Arap Ligi, Afrika Birliği, büyük devletler sessiz kalarak sınıfta kaldıklarını tescillemişlerdir.

İnsanlık tarihinde benzerine az rastlanılan bu katliamda çocuk, çocuk, yaşlısı ve genciyle 10 bin Kürd şehid olmuş ve onbinlercesi de sakat, yaralı ve hastalıklı olmuştur. O tarihlerde hayatta olan ve bu kimsayal saldırıya maruz kalan insanlar, halen de onun etkisinden kurtulabilmiş değiller. Kendilerinde yarattığı tahribatın yanı sıra, çocuklarının da hastalıklı olarak dünyaya gelmelerine yol açmıştır. Saldırıdan 10, 20 yıl sonra doğan çocuklar, kör, sakat veya bedenleri yaralarla kaplı bir şekilde dünyaya gelmişlerdir...

Tüm insanlığın bu ve benzeri katliamlardan, savaşlardan ibret alması, benzeri olayların bir daha tekrarlanmaması için tedbir alması elzemdir. Elbette zulüm karanlıktır ve Allah (cc) zulmü hem kendisine hem de insanlığa haram etmiştir. Bugün Kürdistan'da, Suriye'de ve dünyanın değişik coğrafyalarında insani ve İslami değerlerle uyuşmayan manzaralar yaşanmaktadır. Bu açıdan kişi, toplum, kurum, devlet ve uluslar arası teşkilatlar düzeyinde herkesin dünya barışı ve ortak insani ilkelerin çiğnenmemesi için çaba sarf etmesi lüzumu kendini açıkça dayatmaktadır.

Bu insanlık dışı katliamın yıldönümü münasebetiyle, Halepçe şehitlerini rahmetle anarken, Kürdistan halkına özgürlük, insanlığa da barış ve kardeşlik nasip etmesini Cenabı Hak'tan niyaz ediyoruz.

haberdıyarkir.com

ООН: количество сирийских беженцев утроится к концу 2013 года

Глава ООН по делам беженцев Антонио Гутеррес сообщил, что нынешний показатель численности сирийских беженцев может вырасти в два-три раза к концу 2013 года, если поток беженцев сохранится.

Верховный комиссар ООН по делам беженцев Антонио Гутерриш заявил в воскресенье 10 марта, что

в сектантскую борьбу между вооруженными повстанцами и правительственными солдатами. По оценкам международных организаций в ходе боев уже убиты 70000 человек. Орган ООН по защите беженцев, УВКБ ООН, сообщает о более чем 400.000 сирийских беженцев - почти половине от общего количества - которые поки-

это число может достичь одного миллиона за пределами страны к концу 2013 года, если рост числа беженцев продолжится сегодняшними темпами. Сирия страдает от гражданской войны, начавшейся почти два года назад, когда войска президента Башара аль-Асада выступили против демократических протестов, вдохновленных арабскими восстаниями в других странах.

С тех пор восстание превратилось

нули Сирию с 1 января 2013 года. Около половины беженцев составляют дети, большинство из них младше 11 лет. В декабре 2012 года средний ежедневный показатель составлял 3000 беженцев. В январе он увеличился до 5000. В феврале - до 8000 человек. Большинство беженцев прибывают в Ливан, Иорданию, Турцию, Ирак и Египет, а так же некоторые страны Северной Африки и Европы.

Издательство "Зангазур" опубликовало книгу "Человек-легенда. Мустафа Барзани"

В издательстве "Зангазур" (Кыргызстан) вышла книга Азизе Зийо Бадырхана "Человек-легенда. Мулла Мустафа Барзани". В данной книге исследована жизнь и деятельность легендарного Барзани в период с 1947 по 1958 годы, когда он находился вместе со своими соратниками в СССР. Также освещены история племени Барзани и процесс развития национально-освободительной борьбы в Южном Курдистане, рассмотрены жизненные принципы и характерные черты бессмертного лидера. Так же в книге передаются воспоминания курдской советской интеллигенции о великом Барзани, краткие высказывания и стихотворения о нем. В приложении собраны важные документы, освещающие связи Барзани с Советским Союзом, и список статей советской прессы за 1958-1979 годы о национально-освободительной борьбе, возглавляемой Мустафой Барзани.

Автор: Азизе Зийо Бадырхан.

Гл. редактор: проф., академик Князь Мирзоев.

Человек легенда

Мустафа Барзани 110

От. редактор: Гажар Аскеров.

Объем: 14 п.л., 264 стр.

Тираж: 1000 экз.

Подписано в печать 04.03.2013

Бишкек, издательство "Зангазур".

25 лет со дня смертельной атаки на Халабджу

Вчера сотни людей присоединились к поминовению мрачной даты в истории Курдистана - 25-летию газовой атаки режима Саддама Хусейна на тысячи курдов в городе Халабджа близ границы с Ираном.

Люди рассматривали ужасающие фотографии, сделанные в день гибели 5000 людей, большинство из которых были женщинами и детьми. Этот акт стал самой ужасающей из когда-либо проведенных газовых атак против гражданского населения.

Траурный митинг собрался вокруг памятника мученикам в Халабдже.

В речи, посвященной этому трагическому событию, премьер-министр Курдистана Нечирван Барзани призвал назначить 16 марта в качестве Международного дня жертв химического оружия.

В 11:35 утра в Курдистане была объявлена минута молчания. "Наша семья погибла здесь", рассказывает 22-летняя Хонас. "Мы должны извлечь уроки из этой катастрофы - простить, но не забыть". По всей Халабдже разбросаны листовки: "От слез к надежде", "От ненависти к прощению".

"Издалека, я видел тела детей, женщин, и мужчин", вспоминает Абу Мохаммед, которому теперь 32. "Они лежали на улицах. Это была трагедия".

Сааман, 23-летний студент, чьи родители жили в Халабдже, и которым уда-

лось избежать страшной смерти, говорит, что его мать рассказывала ему о том дне.

"Это был хороший день, и вся семья была в доме", говорит он. "Моя мать услышала

звук самолетов, а потом она услышала, как падают бомбы. Вся моя семья вышла на

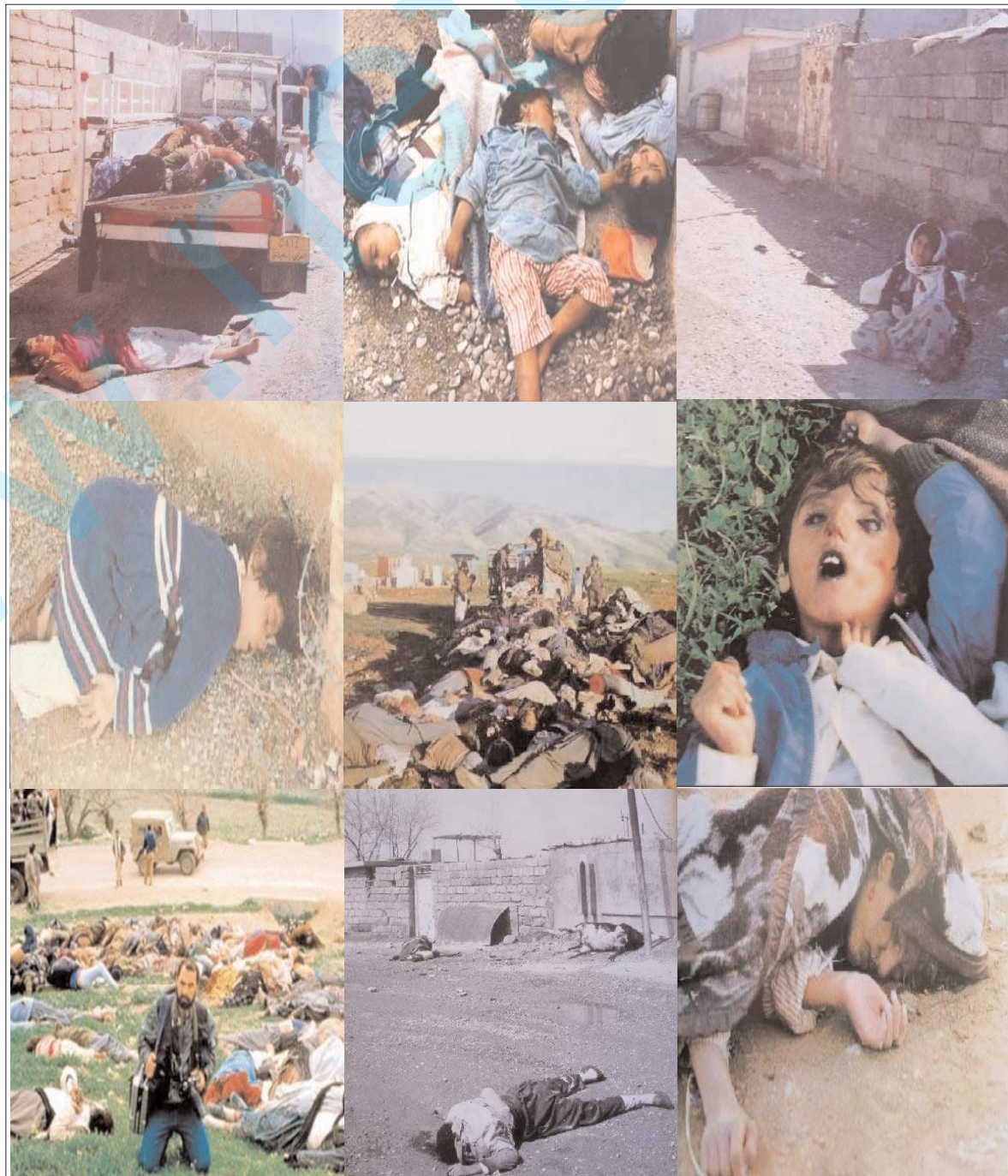
улицу. Некоторые из них умерли, а некоторые из них бежали, в том числе моя мама и папа, они бежали в Иран".

В марте 1988 года восьмилетняя война Ирака с Ираном подходила к концу. Курдские пешмерга при поддержке Тегерана, взяли на себя управление Халабджой, расположенной недалеко от границы с Ираном. Иракская армия бомбила область, заставляя повстанцев отступить на окрестные холмы, оставляя свои семьи.

Затем иракские самолеты полетели над городом, в течение пяти часов распыляя над ним нервно-паралитические газы. Три четверти погибших в Халабдже составили женщины и дети. Али Хасан аль-Маджид, более известный под прозвищем "Химический Али", был повешен в январе 2010 года после получения нескольких смертных приговоров, в том числе за нападение на Халабджу.

Как представитель диктатора Саддама Хусейна, он приказал начать газовую атаку для подавления восстания. Маджид сказал, что он принял меры против курдов, которые встали на сторону врага Ирака в войне, ради безопасности Ирака и отказался выразить раскаяние.

В прошлом году местным органам власти в Халабдже была передана веревка, на которой был повешен Маджид.

Конца урегулирования вопросов о нефти не видно

Нечирван Барзани, премьер-министр Регионального правительства Курдистана в Ираке (КРГ), критикует Багдад за угрозы отменить контракты компаний, работающих на южных месторождениях нефти в стране, если они откажутся прекратить свои контракты с курдами.

"Вместо того, чтобы вынуждать компании выбрать между КРГ и Багдадом, в интересах Ирака больше сотрудничать с КРГ, чтобы сесть и найти решение", сказал Барзани в эксклюзивном интервью "Al-Monitor".

Его комментарии могут подлить масла в спор между КРГ и центральным правительством в Багдаде, которое утверждает, что полуавтономный Курдистан не имеет юридических полномочий для экспорта нефти и подписания соглашений для развития своего нефтяного сектора. Курды, однако, утверждают, что конституция Ирака дает им право делать это. Они уже подписали контракты с рядом международных компаний, в том числе с "Chevron", "ExxonMobil" и "Газпром". В январе министр нефти Ирака Абдул Карим Луайиби приказал "ExxonMobil" сделать выбор между работой в Курдистане и на юге Ирака.

"Такой подход Багдада, вынудившего "ExxonMobil" выбирать между Курдистаном и Ираком, на наш взгляд, является очень неправильным, потому что ...нефть принадлежит всему Ираку", сказал Барзани. "Те компании, которые сейчас ведут дела с КРГ, знают наши права в конституции Ирака. Именно поэтому они пришли к КРГ". Премьер-министр Ирака Нури аль-Малики, однако, утверждает, что курдская нефтяная политика грозит расколоть хрупкую федеральную государственность страны, искушая другие богатые нефтью регионы также начать заключение независимых сделок. Этот спор, наряду с более широкой проблемой безопасно-

сти, подрывает попытки Багдада увеличить добычу нефти, в настоящее время составляющую в среднем около 3 млн баррелей в сутки, и запланированную в размере более чем 8 миллионов баррелей в сутки к 2017 году. "Если у вас одна часть страны занята производством, экспортом и продажей нефти, то Басра в южной части будет делать то же самое, и другие провинции будут делать то же самое, и это уже не будет составлять никакого государственного планирования", сказал Абдулла аль-Амир, главный личный советник Хусейна аль-Шахристани, заместителя премьер-министра Ирака по вопросам энергетики, в интервью "Al-Monitor". "Не будет доходов правительства, потому что каждая провинция будет делать, что хочет. Это противоречит конституции Ирака".

Амир сказал, что Курдистан должен представить все свои нефтяные контракты в Министерство нефти Ирака для утверждения, заявив, что в настоящее время доходы только от одной трети нефти КРГ передаются центральному правительству. "Не существует записей о том, что происходит с [другими] двумя третями производства, куда идут доходы, и по какой цене продается нефть", сказал он. Ранее, в феврале, спор о платежах нефтяным компаниям, работающим в Курдистане, побудил иракский парламент на неопределенный срок отложить голосование по национальному бюджету.

Некоторые законодатели призвали к урезанию доли бюджета Курдистана с 17% до 12%. Курды говорят, что они имеют право на 17% федерального бюджета, который финансируется в основном за счет продажи нефти, в том числе из Курдистана. Они утверждают, что Курдистан уже получает намного меньше. "Наши 17%, после

вычитания бюджета для офиса иракского президента, Министерства обороны и Министерства внутренних дел, ... на самом деле составляют 11,5% от

общего бюджета Ирака", заявил Наузад Хани Мавлуд, губернатор провинции Эрбиль в интервью "Al-Monitor". Напряженность уже была на подъеме до спора о бюджете. В декабре Курдистан остановил экспорт нефти через федеральный трубопровод, и вместо этого начал транспортировку нефти на грузовиках через границу с Турцией. Робин Миллс, руководитель консалтинговой компании "Dubai Manaar Energy" оценивает ее в размере от 10.000 до 20.000 баррелей в сутки. Эти цифры означают, что Курдистану предстоит долгий путь к достижению цели премьер-министр Барзани, - экспортировать около полумиллиона баррелей в день к концу этого года и 1 млн. в день к 2014 году.

"Чтобы иметь действительно самостоятельную отрасль, они должны либо иметь твердое соглашение с Багдадом, либо иметь независимый трубопровод", говорит он.

Столкновения по нефтяным вопросам являются частью более крупной

вражды между Курдистаном и шиитской арабской администрацией Ирака по поводу земель и автономии. "[Нефтяной спор] - это просто фронт более экзистенциального спора по федерализму, земле и власти", говорит на условиях анонимности американский нефтяной инвестор, работающий в Ираке. "Я думаю, что нефтяной вопрос является симптомом, а не причиной. До тех пор, пока он не будет представлять из себя демократию, Ирак не сможет быть единым, централизованным государством. Ни сунниты, ни курды не хотят централизованного контроля шиитов".

В конце прошлого года курды и Багдад развернули войска на спорной территории вдоль южной границы Курдистана. В последние недели этот район был потрясен волной взрывов, в том числе терактов. В богатом нефтью городе Киркуке погибли по меньшей мере 15 человек.

Несмотря на противостояние, премьер-министр Курдистана не ожидает, что конфликт перерастет в войну. "Может быть, будет напряженность и проблемы, но я не думаю, что они перерастут в войну", сказал Барзани. "Мы оба не глупы, поэтому войны не будет". Робин Миллс согласен с этим прогнозом: "Конфликт будет иметь катастрофические последствия для обеих сторон".

Сейчас Багдад не может позволить себе воевать с курдами, считает губернатор Мавлуд, потому что он занят своими проблемами с соседней Сирией. По мнению губернатора, если режим президента Сирии Башара аль-Асада падет, мусульмане-сунниты придут к власти и могут спровоцировать иракских суннитов выступить против шиитского правительства. "Таким образом, шииты ведут конкуренцию с суннитами в Багдаде, а не с курдами", утверждает Мавлуд. "Мы не принимаем участие в этом. [Малики] нуждается в поддержке курдов, потому что он хочет остаться премьер-министром..."

Турецкие официальные лица приветствуют освобождение пленных

Курдские повстанцы "Рабочей партии Курдистана" (РПК) в среду освободили восемь турецких заключенных в ответ на новую мирную инициативу Анкары, призванную покончить с 29-летним мятежом в курдском регионе Турции на юго-востоке страны.

Выступая во время своего официального визита в Швецию, президент Турции Абдулла Гюль заявил о "радостной" новости об освобождении восьми пленных, которые, наконец, вернулись домой из плена в Иракском Курдистане.

"Если мы откажемся от насилия и оружия, мы сможем легко перейти от политики безопасности к реформам", заявил он.

Освобождение восьми пленных, которые провели около двух лет в плену РПК, произошло после призыва заключенного в тюрьме лиде-

ра РПК Абдуллы Оджалана, прозвучавшего в прошлом месяце. Оджалан заявил, что он надеется на то, что заклю-

ченные скоро "вернутся в свои семьи".

"В ответ на призыв нашего лидера Абдуллы Оджалана, сегодня мы передали восемь заключенных турецкой делегации", заявил Бавер Дерсим, один из руководителей РПК, на пресс-конференции в городе Амеди на севере Ирака.

Турецкий министр внутренних дел Муаммер Гюлер приветствовал освобождение

как "гуманный" акт со стороны курдских повстанцев.

"Это никогда не должно повториться", сказал он во время телевизионного выступления.

Освобожденные заключенные были отправлены в Турцию на бронированных транспортных средствах через пропускной пункт "Хабур", где их встретили члены их семей, и откуда они должны вылететь в свои родные города. Об этом сообщило информационное агентство "АзерТАдж".

"Мирный процесс не будет развиваться в Турции без освобождения нашего лидера Абдуллы Оджалана," заявил Хусаметтин Зендериоглу, член курдской "Партии мира и демократии" (BDP), который был в составе делегации, передававшей заключенных. "Мы надеемся, что Турция продвинется вперед с этим шагом," добавил он. Мирные переговоры между Оджаланом и турецким государством возобновились в конце прошлого года с целью прекращения почти трех десятилетий насилия.

Диярбакырский университет открывает обучение на степень магистра курдского языка

Диярбакырский университет Дикли открыл программу обучения на степень магистра для подготовки преподавателей курд-

ского языка, об этом пишет газета "Radikal".

Программа, утвержденная Советом высшего образования, предполагает в общей сложности 150 мест. В настоящее время 120 человек получают образование на курдском диалекте курманджи, а 30 других обучаются на диалекте зазакки.

Программа была открыта по решению Министерства образования Турции. Программа не предполагает написание диссертаций, но уделяет много внимания подготовке студентов для последующей карьеры.

Студенты, успешно окончившие программу из двух курсов, будут в состоянии претендовать на различные варианты карьеры. Они будут иметь право стать преподавателями курдского и учеными-исследователями курдского языка, получив докторскую степень курдского языка и литературы, а также будут иметь возможность работать в качестве консультантов по курдскому языку.

ДИПЛОМАТ

№ 10 (209) 18 - 24 Март 2013 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

В Эрбиле проходит конференция, посвященная 25-й годовщине трагедии Халабджи и Анфалья

С 14 по 16 марта в столице Иракского Курдистана Эрбиле проходит конференция, посвященная 25-й годовщине трагедии Халабджи и Анфалья.

Конференция организована

политический обозреватель сайта Мураз Аджоев.

Конференцию открыл министр иностранных дел КРГ Фалах Мустафа.

С проникновенной, великолепной речью к собравшимся обратился президент Курдистана, Масуд Барзани.

Барзани подтвердил, что сегодняшний Ирак находится в кризисе на всех уровнях, и кризис касается не только отношений региона и федерального правительства, но включает в себя весь Ирак. "Курды сыграли большую роль в создании Ирака. Курдский народ не примет ничью опеку", сказал Барзани.

партнеры? Мы не хотим просто слов, мы хотим действий и работы, а если мы не партнеры, то мы встанем на путь, который мы сочтем нужным".

"Мы, курды, предпочитаем идти путем конституции, и иметь дело друг с другом в демократическом Ираке, чтобы работать вместе, чтобы покончить с кризисом и трудностями". "Курдский народ отвергает принципы ненависти и мести, и любит толерантность", сказал президент Барзани. Обширная программа работы конференции включает показ документальных фильмов, дискуссии, концерты, выступления очевидцев, встречи с дипломатами. Участники конференции посетят Эрбильскую цитадель и памятники мученикам в

Региональным правительством Курдистана (КРГ). Ее заседания проходят в эрбильском "Saad Abdulla Convention Center". Принять участие в работе конференции приглашены местные и иностранные представители политических партий и правозащитных организаций, представители диаспоры, историки, эксперты и ученые.

В работе конференции также принимают участие главный редактор сайта KURDISTAN.RU Вадим Макаренко и

Президент подчеркнул, что причиной политического кризиса является несоблюдение конституции страны, отметив, что решением этого кризиса является также реализация Эрбильского соглашения 2010 года, которое он охарактеризовал как "дорожную карту по окончанию кризиса". "Разве мы не партнеры и союзники? Если мы партнеры, то почему мы не настоящие

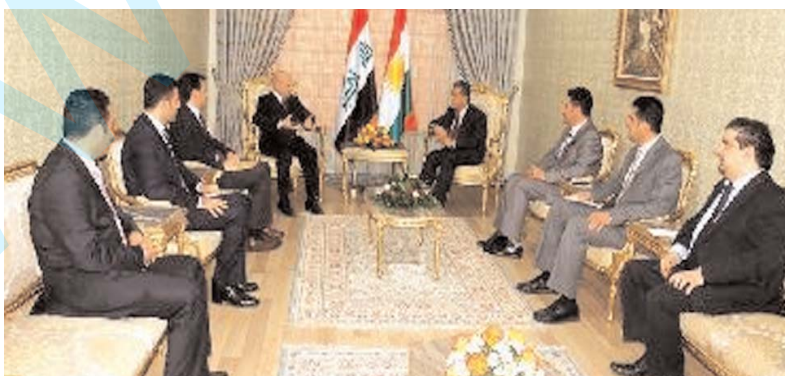
Эрбиле. В программе посещения также визит в Докан, возложение венков к монументу в Чамчамале, визит в Сулейманию и Халабджу.

Министр Фалах Мустафа приветствовал нового посла Италии

Во вторник 5 марта начальник отдела иностранных дел КРГ, министр Фалах Мустафа провел встречу с новым послом Италии в Ираке г-ном Массимо Маротти. Посол Маротти, который находился с трехдневным визитом в Курдистане, рассказал министру Мустафе о значении, которое придает Италия сотрудничеству с Ираком и Курдистаном в частности. Посол Маротти заявил: "Мы продолжим работать над обновлением нашего офиса здесь в Эрбиле и над дальнейшим развитием нашей дружбы и партнерства с Курдистаном". Министр Мустафа сказал, что КРГ высоко оценивает усилия Европейского союза по примирению различных сторон в Ираке. Он добавил: "Мы хотим извлечь выгоду

из стратегических отношений, партнерства и соглашения о сотрудничестве ЕС с Ираком". Министр Мустафа заключил:

увидим больше сотрудничества во много потенциальных областях...". Обе стороны также обсудили актуальные вопросы,

"Мы с нетерпением ожидаем совместной работы по дальнейшему развитию наших отношений. Мы надеемся, что мы сможем перейти к следующему этапу этого партнерства, где мы

стоящие между Эрбилем и Багдадом, беспорядки в остальной части Ирака, а также текущую ситуацию в Сирии и, в частности, бедственное положение сирийских курдов.

ПОСЛЕДНЯЯ страница

BDP: освобождение из тюрем Турции курдских активистов будет способствовать миру

Турция должна освободить тысячи задержанных курдских активистов, чтобы поддержать начатый мирный процесс,

направленный на прекращение многолетнего противостояния. Об этом заявила в четверг глава курдской партии. "Рабочая партия Курдистана" (РПК) в среду освободила восемь турецких пленников, что было воспринято как жест доброй воли во время переговоров между государством и заключенным в тюрьму лидером РПК Абдуллой Оджаланом.

На следующем этапе Оджалан, как ожидается, призовет курдских партизан к прекращению огня на праздник Наавруза 21 марта. Про-курдская "Партия мира и демократии" (BDP) призвала турецкое государство к освобождению тысяч людей, в том числе мэров, журналистов и юристов, задержанных по подозрению в связях с РПК. "Должны быть предприняты шаги, чтобы снять ограничения курдских прав, в том числе для тысяч заключенных," сказала Гюльтан Кишанак в интервью "Рейтерс". "На данный момент их освобождение стало ожидаемым... и будет способствовать мирному процессу".

По мнению Кишанак, запланированные правовые реформы правительства, которые парламентская комиссия начала обсуждать в четверг, не в состоянии удовлетворить потребности турецкого общества. Эти изменения могут затруднить преследование людей за высказывания или выступления от имени "террористических организаций" и широко рассматриваются в качестве увертки к улучшению курдских политических свобод. "Есть антидемократические законы, и, к сожалению, этот пакет правовых реформ является недостаточным. Я вижу его как пустую трату времени парламента", сказала Кишанак журналистам. Кишанак ожидает, что Оджалан призовет к прекращению огня на Наавруз на следующей неделе, когда проходят традиционные курдские протесты на юго-востоке страны.

"Я считаю, что этот призыв станет гораздо большим, чем просто призыв к прекращению огня", сказала Кишанак, впрочем, не уточнив подробностей. РПК несколько раз объявляла о прекращении огня с момента ареста Оджалана в 1999 году, но насилие резко возросло с июня 2011 года. Оджалан до сих пор имеет значительное влияние на курдское движение в Турции.

Государство возобновило усилия по переговорам с Оджаланом, на этот раз открыто признав их проведение, что считается лучшим шансом для прекращения войны, которая поддерживает политическое и экономическое развитие Турции. В настоящее время переговоры включают в себя посредничество BDP, члены которой встретились с Оджаланом и отправили делегацию с его письмами к руководству РПК, базирующемуся в Северном Ираке. По словам Кишанак, Оджалан должен иметь возможность напрямую общаться с РПК, чтобы ускорить процесс. С момента своего основания в 1984 году, РПК ведет борьбу с турецким государством, которое до сих пор отрицает конституционное существование курдов. К 2012 году более 45000 людей были убиты в ходе этого противостояния.

kurdistan.ru

ТӘСІСÇІ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNIVİSAR:

TAHİR SİLĖMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

TAXIR SULEYMAN

Tel: +994 50 352-33-18

Azərbaycan şöbəsinin redaktoru:

Ramiz Cəbraylov

Xüsusi müxbir:

Sakit ÇIRAQLI

Региональный корреспондент:

Усуб ТЕЙФУР

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın

mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

www.diplomata-kurdi.com

Ünvan: Bakı şəhəri 40, küçə

S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakı 40, soqaq

S.Mehmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку 40, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində uyğun sahifələnilib və "Bəxtiyar-4" mətbəəsində çap olunmuşdur.

e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NFS 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filialı

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500